

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Szombat, 1935. július 27.
162. szám.

Királyi szó

Félreértést nem tűrő határozottsággal foglalt állást a király a diktatura ellen és a parlamentarizmus mellett.

A nyilatkozatot a világsajtó egyik nagy sajtóügynökségének, az Associated Pressnek adta, de jelentősége nemcsak kifelé, hanem befelé is igen nagy. Nyugaton örömmel fogják megállapítani, hogy akkor, amikor Európaszerte divattá vált a parlamentarizmus és demokrácia lebecsmérése, Románia királya megragadja az alkalmat, hogy a felvilágosodottság eszméivel szemben rokonszenvét fejezze ki. De külföldön is sokat érhetnek belőle azok a politikusok, akik mellőzöttségükben csak a diktatura útját látják alkalmasnak érvényesülésükre. Az uralkodó hitvallása a parlamentarizmus mellett, kisebbségi szempontból is nagyjelentőségű, mert azok a részben nyílt, nagyrészen azonban földalatti agitációk, amelyek a diktatura köpenyge alatt igyekeztek a reakciós dugarut becsempészni az országba, elsősorban a kisebbségek teljes letörését szeretnék keresztülvinni. Erre utalnak azok az újsütetű pártprogramok, amelyek a parlamentnélküli kormányzás egyedül üdvözítő volta mellett a kisebbségeket három csoportra osztanak fel s külön kegyként tüntetik fel, ha egyáltalában megtürik az országban a más nyelvű állampolgárokat. A „fajvédelem” kis pártjai most megérthetik, hogy más utra kell térniük, mert ilyenformán sohasem jutnak fel a hatalom annyira sóvárgott ormára.

A királyi nyilatkozat azonban nemcsak ezért érdekes. Választ ad azokra a tömegesen kiesztelt és terjesztett verziókra, amelyek a gyakori kormányváltozásokat a király személyével hozták összefüggésbe. Carol király köntörfalazás nélkül megmondja, hogy a kormánykrisziseket az egymással vetélkedő pártok féltékenykedése és felelőtlenége idézte fel, mert: „mindig akkor mundtak le, amikor már kezdték megszokni a munkát”. Nem csoda, hogy ha Carol király az egymást követő és végetérni nem akaró válságok sorozata után fizikai fáradságról panaszkodik és az is természetes, hogy a fiataloktól várja annak az új szellemnek bevezetését az állami életbe, amely az ország erőit felörlő meddő pártarcok helyett, a nyugodt és alkotó munka korszakát segíti uralomra. És amikor a fiatalokról beszél, igazán emberi melegséggel tér át a fiatal trónörökösre, mint mondja, nemcsak az ő, hanem az ország reményégre.

Carol király Románia erős, felépített hadseregére is hivatkozik, hozzáteszi azonban, hogy ezt a hadsereget sohasem fogja támadásra felhasználni. A királyi szavaknak horderejét fokozza az Európaszerte nyugtalan politikai légkör, amely majd itt, majd ott idézi a háború kísértetét. Az ország népe tehát minden őt érdeklő kérdésre megkapta a választ a király kijelentéseiben. Az uralkodó nem akar diktaturát, elítéli a parlamentarizmus elleni agitációkat, a céltalan kormányválságokat. Ha a kormány keretnek, iránymutatónak fogja fel az uralkodó beszédét, akkor adva van a lehetőség az ország minden népének az eddigiekénél boldogabb jövőjére.

Lemondott a Banca Nationala kormányzója

Dumitrescu bankkormányzó a sajtótámadásokkal indokolja elhatározását — Teodorescu vezeti ideiglenesen a nemzeti bankot — A Prezentul feltűnéstkeltő cikke Tatarescu miniszterelnök és Dumitrescu megbeszéléséről

Nagyarányu változások várhatók a Jegybanknál

Bucurestiből jelentik: A politikai helyzet tisztázódáshoz közeledik. A miniszterelnök el akarja kerülni, hogy habozások és késedelmek miatt a kormány munkája fennakadást szenvedjen. Tatarescu ezért mindent elkövet, hogy homogén kormányt hozzon létre. A miniszterelnök tegnap fontos megbeszéléseket folytatott legközelebbi munkatársaival és különböző határozatokat hozott, amelyeket a szombat délelőtt összeülő minisztertanács elé terjeszt. Politikai és kormánykörökben úgy tudják, hogy a jövő hét elejéig a kormány kebelében felmerült nézeteltérések elsimulnak és a miniszterelnök rövid szabadságra a Tg. Jiu melletti Poianara utazhat.

Costinescu marad a kereskedelemügyi miniszter

Egyes lapok híradásaival ellentétben az Adeverul azt írja, hogy Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter nem távozik a kormányból és augusztus negyedikén, amikor szabadsága lejár, újból elfoglalja hivatalát. Más lapok szerint valószínű, hogy Manolescu Strunga egy másik tárca vezetését veszi át. Ezt azzal magyarázzák, hogy

a kormány más kiviteli rendszert valósított meg, mint amilyent Manolescu-Strunga kívánt.

Végleges kereskedelemügyi miniszter Costinescu dr. marad, aki azonban ideiglenesen ellátja őszig az egészségügyi tárca vezetését is. Ma délelőtt 10 órakor Costinescu meglátogatta lakásán Manolescu-Strungát. A látogatás alkalmával elsimították a két miniszter között az utóbbi felmerült nézeteltéréseket.

Magánjelentés szerint Leon ipariügy alminisztert rövidesen visszahívják Londonból. Az alminiszter állítólag Manolescu-Strungával együtt nyújtja be lemondását.

Dorel Dumitrescu bankkormányzó ma délelőtt benyújtotta lemondását Antonescu Victor pénzügyminiszternek.

Lemondását a következő tartalmu levélben jelentette be:

Az uralkodó és a kormány megbízásából vállaltam el a Banca Nationala kormányzó állását és minden örömmel azon voltam, hogy a megymultu intézmény tekintélyét növeljem. Gondoskodtam a konverziós törvény végrehajtásáról és a pénzügyintézetek szanálásáról. Nagy meglepetéssel tölt el, hogy munkámat siker koronázta. Miután napok óta igazságtalan támadások központjában ál-

lok, amelyek az általam vezetett intézet tekintélyének ártnak és minthogy részint függetlenségemet meg akarom védeni, részint pedig világosságot akarok deríteni a támadások hátterére, ezért tisztelettel kérem, lemondásomat elfogadni.

Antonescu pénzügyminiszter elfogadta a volt bankkormányzó lemondását és köszönetét fejezte ki működéséért, majd úgy ő, mint Pop Valer igazságügyminiszter Sinaiába utaztak, hogy az uralkodónak jelentést tegyenek. Kiriacescunak, a Banca Nationala alkormányzójának szerződését nem hosszabbították meg és

helyébe Teodorescu Constantint nevezték ki, aki a Banca Nationala adminisztrátor delegációja volt eddig és az új bankkormányzó kinevezéséig vezeti az ügyeket.

A nemzeti-parasztpárthoz közelálló „Prezentul” című közgazdasági lap a lemondásról, illetve annak körülményeiről a következőket írja:

Tatarescu miniszterelnök előzetesen hosszas megbeszélést folytatott Dumitrescu bankkormányzóval. A miniszterelnök rávilágított arra, hogy a kormány elégedetlen a Banca Nationala vezetősége működik. Nem engedhető meg, hogy egy olyan magasrangú főtisztviselő, mint a Jegybank kormányzója — mondotta a miniszterelnök — eltűrje egy olyan átirat kiadását, amelyből egy, a törvények értelmében lehetetlen művelet keresztülvitelére lehessen következtetni. Annak a mondatnak a rávezetése, hogy „transzferálás végett” nem engedhető meg sem a belgák, sem pedig mások esetében, különösen, amikor egy olyan fontos és tekintélyes intézményről van szó, mint a Banca Nationala.

A Cagero-társaság üzletei

A devizacsálási botránnyon kívül azonban a miniszterelnök megemlítette azt is, hogy nem nézi jószemmel a Cagero-társaság üzleteit. A miniszterelnök végül is közölte a bankkormányzóval, hogy kénytelen lemondását kérni. Dumitrescu bankkormányzó ekkor kijelentette, hogy ha a kormány ezt kéri, akkor ő kész arra, hogy helyét rendelkezésre bocsássa.

Az új bankkormányzó személyét illetően eddig már több név került kombinációba. Ezek között szerepel többek között Victor Slavescu volt pénzügyminiszter, akit Dinu Bratianu támogat, M. Oromulu, aki Anghelescu dr. közök-

zatásügyi miniszter pártfogoltja és *Al. Ottolescu*, a miniszterelnök jelöltje. A kinevezés tehát egyelőre bizonyos személyi akadályok miatt késik. *Antonescu* pénzügyminiszter ugyanis tiltakozik *Slavescu* kinevezése ellen, *Bratianu* Dinu viszont másról hallani sem akar.

A *Gazeta* című lap jelenti, hogy

a Banca Nationala kebelében egész sor erélyes intézkedés várható, hogy megváltoztassák azokat a körülményeket, amelyek a mai légkört előidézték. A nagyszámú áthelyezéssel kivül a vezető állásokban is változások történnek és a szolgálati beosztásokat is átszervezik a transzlerpolitika változásaival kapcsolatosan.

Vizsgálatot indított a kultuszminiszterium az aradi református papválasztás ügyében

Ma Aradra érkezett a kultuszminiszterium vezérfelügyelője és megkezdte a kihallgatásokat

Az aradi református papválasztás hullámai ugylátszik még nem ültek el teljesen.

Ma ugyanis Aradra érkezett dr. Moise Jenciu kultuszminiszteri felügyelő és vizsgálatot kezdett a választás és következményei körül felmerült panaszok ügyében.

Mint ismeretes, Nagy Zoltán chisineu-crisi református lelkész megválasztása ellen, választási szabálytalanságok címén ellenfelének, *Balajthy* Jenő episcopi református lelkésznek pártja petíciót jelentett be és az egyházkerületi bíróság, mint végső fórum elfogadta a petíciót, a választást megsemmisítette és Nagy Zoltánt kizárta a további pályázatból.

Nagy Zoltán hívei nem nyugodtak bele a legfelsőbb egyházi fórum döntésébe és *Hentiu* Ioan dr. aradi ügyvéd útján a kultuszminiszteriumhoz fordultak azzal a kérelemmel, hogy vizsgálja felül az aradi református választás ügyét és semmisítse meg az egyházkerületi bíróság döntését. A kultuszminiszterium részben eleget tett *Hentiu* Ioan dr. által benyújtott kérelemnek és elrendelte az ügyben a vizsgálatot, aminek levezetésével *Moise Jenciu* dr. kultuszminiszteri felügyelőt bízta meg, *Moise Jenciu* dr. ma meg is érkezett Aradra és a város házában megkezdte a kihallgatásokat. A mai nap folyamán sorra kihallgatta mindazokat, akik a kultuszminiszteriumhoz intézett beadványt aláírták, majd magához hívatta *Kovács* Zoltán

aradi református lelkész-helyettesét. *Kovács* Zoltán lelkész meglepetéssel vett tudomást a vizsgálatról, meglepetésén viszont a miniszteri kiküldött csodálkozott, mivel a miniszterium hivatalosan értesítette az oradeai református püspökséget az elrendelt vizsgálatról. *Kovács* Zoltán kijelentette, hogy a püspökségtől a vizsgálatra vonatkozó értesítést nem kapta meg. A miniszteri kiküldött valamennyi kihallgatásról jegyzőkönyvet vett fel.

Megtiltották a Lindbergh-bébi gyilkosa emlékiratának közlését

A védők meglebbezték a bírói határozatot

New Yorkból jelentik: A trentoni (Newjersey) bíróság

megtiltotta a halálraítelt *Hauptmann*nak, a *Lindbergh*-flucska gyilkosának, hogy a síralomházban írt önéletrajzának kéziratát a kiadóhoz juttassa közzététel végett.

A könyv megjelenését egész Amerika

óriási érdeklődéssel várta. *Lloyd Fischer*, *Hauptmann* első védője, felfolyamodott a bíróság határozata ellen, azon az alapon, hogy

korlátozza *Hauptmann* védelmi szabadságában,

mert a könyv jövedelme a védelmi alap javára szolgált volna. A felfolyamodást a bíróság augusztis 19-én tárgyalja.

Kétszer husz

Írta: JOHN BLADES

Mire Valley William észrevette, hogy „baj van”, késő volt. Mindeddig gyanútlanul barátkozott a Columbia egyetemre járó unokahuga társaságával. Különösen *Agatha* volt elváhatatlan barátja *Milly*nek, aki boldogan használta ki az alkalmat, hogy a nagybácsival autón, motorcsónakon kiránduljon, délutáni teákra, színházba járjon. Nagy kincs az olyan nagybácsi, akinek pénze van s aki emellett jó pajtás. És *William* mindig jó pajtás volt, noha úgy érezte magát a két lány társaságában, mintha száz év korkülönbség volna köztük. Pedig *William* csak negyvenéves volt és típusa volt az érett, komoly férfinak.

Annál kinosabban érintette most az a felfedezés, hogy unokahuga barátnőjére, *Agathára* nem tud mind „gyermek”-re gondolni. Emlékezett arra, hogy a lány is néha sajtáságos, gyors pillantással nézett vele szembe s azután hirtelen másfelé nézett, sőt *Milly* tréfásan említette is egyszer, hogy *Agatha* flörtöl vele, de *William* ezt olyan tréfának vette, mintha a *British Muzeumban* őrzött mumiákról beszéltek volna, hogy táncolni tanulnak.

William több olyan esetet ismert, ahol husz év korkülönbség volt férj és feleség közt, de ez mind csak elrettentő példa lehetett számára.

Amikor a két lánnyal most újra csónakkirándulásra ment, szigorúan vigyázott arra, hogy valamiképp el ne árulja az érzését, amelyet nevetésgesnek érzett és mélységesen szégyelt. Az unokahugával, *Milly*vel szemben nem érezte magát feszélyezve, mert tudta, hogy a lány halálosan szerelmes a völgyégyébe, egy gazdag malomtulajdonos fiába, akivel együtt szaladgálnak az egyetem körül, de *Agatha* kemoly arcába mindig azzal az elhatározással nézett, hogy „vigyázz, ne tedd magad nevétségessé...”

Estére elhatározták, hogy együtt vacsoráznak. Amint megjelent *William* a két lánnyal a szálló halljában, két ifju rohant a lányok elé és az amerikai fiatalok szabadosságával kezdtek velük beszélni. Egyetemi bajtársak voltak. *William*ról úgy nem vettek tudomást, mintha száz év óta kriptába

volna eltemetve és *Milly* az egyik ifjuval el is tünt. *Agatha* azonban tudott a vele visszamaradt másik diákon és mosolyogva kérdezte *William*-et:

— Nem vacsonálunk? Rémesen megéheztem.

— Talán zavarom... úgy látom, más társaságról mondana le miattam — felelte *William*, mert *Milly* eltűnése óta úgy érezte magát, mint a „vén számár”, akit a háta mögött kinevetnek.

— Unom ezeket a fiukat... — felelte a lány komoly arccal — és igazán éhen halok, ha még soká tárgyalunk.

William remekül érezte magát *Agathával*. Vacsora közben kétszer táncoltak is és a lány csodálkozását fejezte ki, hogy *William* milyen remekül táncol.

— Az én koromban...? — jegyezte meg *William* mosolyogva.

A lány komolyan szembenézett vele és nem felelt. Amikor azután visszaültek az asztalukhoz, *Agatha* elmondotta *William*nak, hogy mennyire unja az egyetemi pajtásokat, akikkel semmi lelki közössége sincs. Egy érett férfi az ideálja, de nem meri bevallani, mert az a férfi annyira magasán áll fölötté, hogy...

William beiső izgatottsággal hallgatta a lány beszédét. Féltekeny volt arra a másik „érett férfira”, de vigyázott, hogy el ne árulja magát. Amikor azután vacsora után megkérte a lány, hogy menjenek ki autón a *Central Parkba* a teaházhoz... ahol vele és *Milly*vel együtt szoktak az utóbbi időben uzsonnázni s hozzátette, hogy „ott szoktam vele találkozni...” *William* még azt a megalázó érzést is végigszenvedte, hogy ahhoz a helyhez is más férfi emléke köti *Agathát*, ahol ő a társaságában olyan jól érezte magát.

A teaház környéke éjszakának idején kihalt volt. Kiszálltak az autóból a holdfényben uszó tisztáson és néhány lépésre elstátáltak. Ebben a pillanatban a szomszédos bokorból két álarcos, de estélyi ruhába öltözött alak ugrott elő és *browningot* szegezve *William* homlokának, így kiáltott az egyik:

— Fel a kezekkel! Ha eltakarodik s itt hagyja az autót, a pénztárcáját s ezt a lányt, aki tetszik nekünk...

Tovább nem jutott el, mert *William* a gyakorlatlott ugró gyorsaságával vetette magát a szó-

nokló gangszterre, boxütéssel leütötte és már a társával is ugyanígy végzett. Azután a földön heverő két haramiát pusztá öklével félig agyonverte, amíg a földre ejtett pisztolyaikkal sem törődve, el nem menekültek.

Agatha az autó lépcsőjén ült és két kezét arca elé tartva remegett. *William* hozzálépett, hogy megnyugtassa, elhuzta kezét az arcáról s ekkor meglepetve látta, hogy a lány nem sir, hanem nevet... görcsösen nevet. Hirtelen a park útján egy autó fényszórója tünt fel és az autóból *Milly* ugrott ki. Utána gyűrött frakkban, tépett inggel, kalap nélkül támolygó két alak mászott ki az autóból. *William* csodálkozva ismerte fel a két ifjút, akik az est elején a lányokat a szálló halljában üdvözölték. Tehát ezek voltak a gangszterek? *Milly* odaugrott *Agathához* és szemrehányóan kiáltott rá:

— Szégyeld magad! Ez nem volt benne a haditervbem! Miért nem szoltál *William*nak, hogy ne bántsa szegény fiukat?

Kiderült, hogy a két lány összebeszélte, hogy két diaktársuk gangsztertámadással lepi meg *William*-et, akit *Agatha* kicsal az elhagyott teaházhoz. Előbb már az étterem ruhatárában megnézték *William* felöltődét, hogy nincs-e benne fegyver... *William* bizonyára ellenáll... erre a gangszterek ijedten elszaladnak s *William* talán az életmentési izgalomban mégis rászánja magát végre arra, hogy megölelje *Agathát*.

— De hiszen szerelmes abba a férfiba, akl-ról a vacsoránál beszélt — mondta *William* kételkedve, mire *Milly* a nyakába ugrott és nevetve kiáltotta:

— Én is szerelmes volnék abba a férfiba, ha nem volna... a nagybátyám.

Az egyik álgangszter megdagadt állát simogatva, megjegyezte:

— Furcsa ember! Nem hajlandó elhinni, hogy a negyven évével ér annyit, mint két huszéves! Arra vár, hogy *Al Capone* maga jöjjön el, hogy vallomásra kényszerítse?

Ezzel a társaság beugrott *Milly* taxijába. Magukra hagyták a „negyvenéves” férfit s a huszéves lányt, akik végül mégis megértették egymást, amit az eljegyzésük egyetlen tanuja, a hold, széles mosolygással nyugtázott.

Augusztus elsején kerül bíróság elé az Aradon elfogott kémszervezet

Mit állapított meg a vizsgálat? — A kémszervezet tagjai — Két év óta állanak megfigyelés alatt a szervezet tagjai, akik az aradi ügyészség fogházában várják a bíróság ítéletét

Nagyszabású bünpör tárgyalását kezdi meg az aradi törvényszék szünetl tanácsa *lanca* törvényszéki bíró elnöklétével augusztus elsején. A bíróság elé a néhány hónappal ezelőtt leleplezett kémszervezet tagjai kerülnek, akik ellen most vádat emelt az ügyészség. A szervezet tagjai, nagyrészt aradiak, két esztendő óta állottak megfigyelés alatt és az ügyben a vizsgálatot az aradi sziguranca vezette le. *Ciorescu* Tache szigurancafőnök személyes vezetésével. A letartóztatások május elsején kezdődtek meg, elsőnek *Fasanák* Béla városi autobuszsoffőr, majd *Unger* Lajos az egyik aradi gyárüzem alkalmazottja került a sziguranca kezére.

Unger letartóztatása alkalmával kiszakította magát a detektívek kezéből és szaladni kezdett, azonban több lövést adtak le rá, mire a földre vetette magát. A detektívek ily módon utolérték és elfogták. A szervezet harmadik tagját, *Kovács* József volt kereskedőjét a vonaton fogták el,

majd sorban tartóztatták le a többi: *Csiszár* Antalt, *Müllek* Ferencet, *Kocsik* Józsefet, *Kurázs* Józsefet és *Probst* Viktort.

A vádirat szerint a letartóztatottak összeköttetésben állottak a szegedi és békéscsabai kémszervezettel, amelynek részére adatokat gyűjtöttek. Az adatokat oly módon juttatták át, hogy a határszállón fekvő *San Martin* községből gyalog mentek át egy közelben fekvő birtokra. Közvetlenül a határ mentén fekszik *Müllek* Ferenc sanmartini földműves földje, amelynek szomszédságában — a magyarországi részen — a *Vörös-birtok* fekszik. A birtok intézője *Kornmacher* Antal, ki sógora *Müllek*nek, *Müllek* háza és a *Vörös-birtok* háza között mindössze egy kilométeres a távolság, míg a határvonalat egy árok képezi. Az összekötő — mondja a vádirat — *Müllek* volt, aki legtöbbször a sertécsordát hajtotta a határ felé és várta, amíg a határőrség eltávolodik, hogy átmenjen magyarországi területre. Kihallgatása alkalmával maga *Müllek* mondta, hogy a *Vörös-birtokon* magas díófa állott, amelynek tetején valaki figyelte a körutját végző gránicsár-őrséget. Amikor megfelelő módon eltávolodtak attól a ponttól, ahol *Müllek* átjárt, jelt adtak és a sanmartini földműves átszaladt a *Vörös-tanyára*. A sertéseket a határszállón fekvő földön hagyta és amikor visszatért, az állatokat maga előtt terelte, hogy ily módon bizonyítsa, hogy csupán legeltette őket. A vizsgálat adatai szerint a szervezet tagjai a *curfici-i*, *maceai* és a sanmartini postahivatalok után kaptak pénzt Magyarországról, több esetben pedig egy *Eisenball* nevű sanmartini földműves, valamint a *Vörös-birtok* intézője, *Kornmacher* Antal révén jutottak honoráriumhoz. A nyomozást vidéken is *Ciorescu* szigurancafőnök vezette, aki napokon át tartózkodott az egyes megyei községekben.

Összesen nyolc embert tartóztattak le, közöttük *Probst* Viktor volt aradi magántisztviselőviselő, akinek ügyét nemrégiben tárgyalta a bíróság és augusztus 7-ikére halasztotta a tárgyalást. A másik hét vádlott augusztus elsején kerül a bíróság elé. Az egyes vádlottakra vonatkozó adatok a következők:

Müllek sanmartini földműves, *Unger* Lajos 35 éves aradi gyári alkalmazott, aki utólagára a *Miron Costin* ucca 4. szám alatt lakott.

A háború alatt a katonai rendőrség tagja volt, míg a háború után belépett az idegenlégiónba, ahol több évet töltött el.

A vizsgálat adatai szerint visszatérése után autót szerzett, amelyen csempészeket szállított, míg a legutóbbi időben az *Astra*-gyár alkalmazásában állott. A vizsgálóbíró előtt *Unger* azt vallotta, hogy egy ismeretlen férfi, akivel *Lugoi*ról jövet a vonaton találkozott, birta rá,

hogyan csatlakozzon a szervezethez. *Kocsik* István aradi kiskereskedő 48 éves és régebben építőmunkás volt. Aradon a *Miron Costin* ucca 28-30. sz. alatt lakott és — a vizsgálat adatai szerint — először *Unger*rel, majd egyedül dolgozott a békéscsabai szervezet számára. *Kurázs* József timisoarai lakos, bérkocsis, aki főképpen csempészt bolgár cigaretták forgalombahozatalával foglalkozott. Többszörösen elítélt egyén — a vád szerint — *Szegfű* álnéven dolgozott a szervezetnek.

Egyike a legismertebbeknek *Csiszár* Antal volt vasúti felügyelő, aki az ismeretes *Müller-féle* sokmilliósvasúti sikkasztási bünpör egyik főszereplője volt. A *Müller-ügyből* kifolyólag két évet töltött az aradi fogházban, majd kiszabadulása után egy *Kukla* nevű férfi útján összeköttetést szerzett a békéscsabai szervezettel. A vádirat szerint a többitől teljesen függetlenül működött és *Müllek* révén. *Sanmartinból* kapta a pénzt, postautalvány útján. Többiben pénze érkezett — a vizsgálat megállapításai szerint — *Sommer* Sándor mureseli korcsmárhoz. A szervezetben a 75-ös számot viselte s lakásán az Araddal szomszédos Muresel községben volt. *Probst* Viktor volt magánhivatalnok ügyét legutóbb ismertettük, a hivatalnok 40 éves, Aradon a *Turnului* ucca 5. szám alatt lakott és ugyancsak külön működött. *Fasanák* Béla a városi autobuszüzemek volt soffőrije *Micalaca* Nou-n lakott és — a vizsgálat szerint

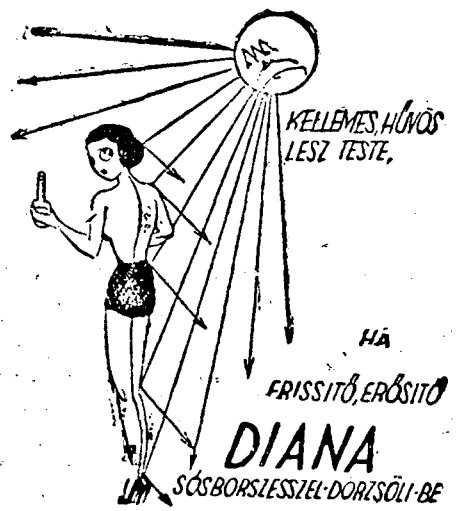
Halállal fenyegették meg a devizacsalási ügy egyik fontos tanuját, ha őszintén vall

Calatorescu volt rendőrkezes kórházba szállítják — Kihallgatások kleszközött transzferek ügyében — Újabb feljelentések érkeztek be Vasilescuék ellen

Bucurestiből jelentik: A 25 milliósvasúti devizacsalás ügyében a vizsgálatnak mind nagyobb anyagot kell felölelnie, mindazok, akiket a *Vasilescu-Nacht* duo megkárosított és eddig nem mertek feljelentést tenni, felbátorodtak a belgák példáján és sorban nyújtják be panaszukat a vizsgálóbíróhoz. Az újabb feljelentések ügyében már megindult a vizsgálat. Közben azonban tovább folynak a kihallgatások az eddigi családok ügyében. Ma délelőtt újból kihallgatták *Vasilescu*t. Ezuttal az *S. K. F.* és az *Ericson* művekkel kapcsolatos családok iránt érdeklődtek és *Vasilescu*t szembesítették *Harley*vel, az *Ericson*-cég vezérigazgatójával, valamint *Krauss*al, az *Angol-Román* bank vezérigazgatójával. A kihallgatásokat délután folytatták. Kihallgatják még *Alart*ot, a *Michelin*-cég képviselőjét, annak megalapítása végett, hogy

ennek a vállalatnak miképpen eszközölték ki *Vasilescu*ék a transfert. A vizsgálóbíró ugyanis azt kívánja megállapítani, hogy a letartóztatottak rendszeresen foglalkoztak ilyen ügyletekkel és sikerült is eredményt elérniük.

Ma egyébként jelentés érkezett *Vacarestiből*, hogy *Calatorescu* rendőrkezes beteg és kórházba kell elhelyezni. *Stærke* Róbert, a belga károsult, ma délelőtt keresetet adott be az ifjovi törvényszéken és azt kérte, hogy semmisítsék meg azokat az adás-vételi szerződéseket, amelyeknek alapján *Vasilescu* felesége és gyermekei, valamint *Nacht* családja a két milliósvasúti ingatlan birtokába jutott. A *Vasilescu* által felvett három millió leit egyelőre nem adták vissza a belgáknak, mert ez az összeg bünyelt képez. A táblai vádtanács e hó 30-ikán foglalkozik *Vasilescu*, *Nacht* és *Calatorescu* fellebbezésével, amelyet letartóztatásuk ellen nyújtottak be.

— a Magyarországról kapott pénzből ott házat épített magának. A vád szerint fontos adatokat szolgáltatott az egyes garnizonokról.

Régebben a sziguranca-vezérfelügyelősen teljesített szolgálatot és kihallgatása alkalmával arra hivatkozott, hogy érdeket szerzett, amikor megfigyelés alatt tartotta *Glattfelder* volt timisoarai, jelenleg szegedi püspököt.

Kovács József állás nélküli kereskedő. 48 éves, Aradon a *Petru Rares* ucca 18. szám alatt lakott, az utóbbi időben a cukorgyár szolgálatában állott. *Kovács*ot a vonaton fogták el és a vizsgálat adatai szerint Aradról értesítést küldtek neki, ne jöjjön az ország területére, mert elfogják, azonban az értesítés későn érkezett, a vonat már az ország területén járt és *Curticion* letartóztatták.

Az aradi törvényszék nem tárgyalja együttesen az összes ügyeket, miután külön-külön emeltek vádat azok ellen, akik egyedül működtek. Az összes ügyeket azonban augusztus első napjaiban, elsejétől kezdődőleg tárgyalják.

Lindsmayer ma jelentkezett a vizsgálóbíró előtt és közölte, hogy névtelen levelet kapott, amelyben halállal fenyegették meg arra az esetre, hogyha további tanuvalomást tesz.

Pop Valer igazságügyi miniszter ma délután autón *Sinaiába* utazott és kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt. A miniszter részletesen tájékoztatta a királyt a devizacsalás ügyében folyamatban lévő vizsgálat jelenlegi állásáról. Visszamenet *Pop* Valer, aki tudvalevőleg ideiglenesen a közlekedésügy tárca vezetését is ellátja, kiszállt *Valea Largan*, ahol a beomlott hid helyreállítási munkálatait tekintette meg.

Védőoltásokat kapott a cluji Pasteurben egy aradmegyei földbirtokos és családja

Vesztett tehén a talposi Bogdánffy-pusztán

Ma hazaérkezett *Clujról* egy ismert aradmegyei földbirtokos, aki a *Cluji Pasteur*-intézetben kapott védőoltásokat, feleségével együtt. Az aradmegyei *Talpos* község közelében levő *Bogdánffy-pusztán* egy tehén megbetegedett és csak későn vették észre, hogy az állaton veszettség tört ki. A földbirtokos nyomában megállapította, kik ittak a tejből és intézkedett, hogy mindannyian kezelésben részesüljenek. A fertőzött tej fogyasztói közé tartozott maga *Bogdánffy* Béla és felesége, a birtokos soffőrije, valamint a család több tagja. Mindannyian *Clujra* utaztak, ahol a *Pasteur*ban védőoltásokat kaptak. Most befejezést nyert a kezelés és a földbirtokos visszatért a pusztára, ahol rendelkezése közben kiirtották az összes macskákat és kutyákat.

Timisoarára akarják vinni az aradi görög keleti püspökséget

Kiket jelölnek az aradi püspöki választásra — 150 millióba kerülne a banati görög keleti román érsekség felállítása

Szeptember havában töltik be választás után a Comsa Grigore dr. elhalálózásával megüresedett aradi püspöki széket. Timisoarai görög keleti román körök, amelyek eddig is kitartó hacot folytattak azért, hogy Timisoara görög keleti román püspökséget kapjon, lázas tevékenységet fejtenek ki, hogy tervük még az aradi püspökválasztás előtt megvalósuljon, miután

az aradi püspök megválasztása hosszú időre tárgyalanná tenné a timisoarai román püspökség kérdését.

A timisoarai román püspökség kérdése közvetlenül az impériumváltozás után merült fel, de megvalósulása elé akadályok gördültek. Comsa Grigore dr. korai halálát vélték alkalmas pillanatnak tervük megvalósítására azok, akik kezdettől fogva hirdették, hogy Timisoarának román püspökséget kell kapnia. Ugyanis, ha egyszer betöltik az aradi püspöki széket, nem lehet szó a timisoarai püspökség felállításáról, mert hiányoznak a területi feltételek. A Banat egy része a caransebesi püspökséghez tartozik, a megmaradó rész pedig sokkal kisebb, semhogy püspökség felállítása szükséges volna.

A timisoarai püspökség felállítására nézve egyébként három terv van. Az egyik az, hogy a caransebesi püspökséget át kell telepíteni Timisoarára. Ezt a tervet különösen azok a görög keleti románok pártolják, akik a caransebesi szinódus tagjai. Ezek közé tartoznak Mercea Victor dr., Miloia dr., Coste Iuliu dr., Ramneantu Patrik, Savi Petru és mások. Van egy áramlat, amely úgy véli, megoldani a kérdést, hogy Timisoarán püspöki vikáriátust létesítenének. Ennek a tervnek különösen az aradiak a hívei, akik semmilyen körülmények között nem akarnak püspökségükről lemondani. A timisoarai és banati görög keleti román hívők túlnyomó többsége azonban az önálló timisoarai püspökség mellett van. Ez egyébként a városnak is kívánsága, amely öt éves tervébe felvette a püspökség felállítását. Miután a Banatnak az a része, amely nem tartozik a caransebesi püspökséghez, kicsiny ahhoz, hogy önálló püspöksége legyen. Timisoarán metropolitát — érsekséget — akarnak felállítani, amelynek azután a caransebesi és aradi püspökségek alá volnának rendelve. Természetesen, ennek a tervnek a megvalósításához sok pénz kell.

Egyedül az érseki templom felépítése száz millióba kerülne, míg az érseki palota, a teológia és a konzisztórium épülete leg-

alább is ötven-hatvan millió lett igényelne.

Egyházi hírek szerint sokkal egyszerűbb és kevesebb költséggel járó megoldás volna, ha az aradi püspökséget Timisoarához csatolnák és itt állítanák fel a püspöki székhelyet. A kilátások azonban nem biztatók, mert minden közbenjárás ellenére, a kultuszminisztériumot eddig nem lehetett állásfoglalásra bírni.

Ami magát az aradi püspökválasztást illeti, bizonyosra vehető, hogy Imbroane Avram dr. nem jelölteti magát. Jelöltetik magukat Stan sibiui archimandrita és Colan sibiui teológiai igazgató. Harmadik jelölt Titu Simedra, a bucaresti-i pátriárchátus vikáriusa. Őt a pátriárchátus támogatja.

Ambár nyilvánvalóan kilátástalannak látszik a timisoarai püspökség kérdésének elintézése, a terv hívei fáradhatatlanul dolgoznak megvalósítása érdekében. Minden lehetőséget megpróbálnak, mert tudják, hogyha az aradi püspökválasztásig a kérdést dülőre vinni nem tudják, a püspökség ügye hosszú időre újból tárgyalanná vált.

Belügyminiszteri rendelet folytán:

Augusztus 4-ikére halasztották az aradi ujságíró-népünnepélyt

— Augusztus elseje előtt tilos minden ünnepély és összejövetel —

A belügyminisztérium távirati rendelkezése érkezett ma le az aradi prefekturára, amely szerint augusztus elseje előtt, amikor, mint köztudomású „vörös-napot” hirdetnek világszerte, minden gyűlés, vagy egyéb csoportosulás tilos. A tiltó rendelkezés vonatkozik mindennemű ünnepélyre és összejövetelre.

Itt írjuk meg, hogy a fenti rendelkezés alapján az aradi kisebbségi ujságírók által megrendezésre kerülő nagyszabású népünnepély egy heti

A kínai árvizkatasztrófa mérlege 200.000 halott

Londonból jelentik: A British United Press jelentő Sanghaiból a kínai árvizszerencsétlenségről:

Egyedül Hu-Pe tartományban kétszáz ezer ember vesztette életét. A megáradt Jang-Ce folyó elárasztotta a tartomány területének hetven százalékát, amely nagyobb, mint egész Anglia.

Shantung tartományban a Sárga folyó áradása ötmillió embert tett hajléktalanná.

A szerencsétlenséget most éhínség veszélye fenyegeti. Az áradások által rombadöntött épületek értékét 2,250.000 fontra becsülik. Az egész kárt még hozzávetőleg sem lehet megállapítani.

Szeplős, pattanásos,

májfoltos, mítesseres arcát hozassa rendbe

PILISINE kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Eftimiu ismét nyilatkozik a Daday-ügyben

Felelet a »hajthatatlan nacionalisták«-nak — Kitéssékeli a Pen-Clubból azokat, akiknek nem tetszett a magyar szó melletti állásfoglalása

A Daday Loránd tárgyalása és elítélése körül támadt polémiaiban tudvalevőleg Eftimiu Victor, a kitünő román író többször is a magyar író védelmére kelt s emiatt támadásban is részesült. Most a „Facla” című lapban így válaszol támadóinak:

— Csak akkor értesültem a sajtótámadásokról, amikor visszaérkeztem az országba. Meglepett és elszomorított engem két dolog: Hogyan támadhatnak meg ilyen módon és távollétemben azért, mert védtem egy gyenge, bezárt, tüdőbajos embert, akit nem is ismerek, de aki kartársam? Miért kell ilyen kiméletlenül viszonzozna keresztényi cselekedetemet? Miért sértegetnek így egy olyan embert, aki soha senkit meg nem bántott?

— Hasonlóképpen: miért sietnek a Pen-Clubból való kollégák kivont karddal hátbatámadni engem a nyilvánosság előtt? Én a mi testületünket olyan civilizált emberek és szabad írók egyesületének tekintem, akik a szervezett erőből kiinduló kényszerrel is felemelkednek magasságokba, a jelenkori eszményeket és problémákat pedig sokkal higgadtan és elmélyültebben vitatják meg, mint a többi halandó. Nem szabad sem izgatni, sem sértegetni egymást. Azok az emberek, akik a nemzeti eszmét terjesztik, sebezhetetlennek tartják önmagukat. Megengedik maguknak azt, hogy támadólag lépjenek fel, hogy ugyanúgy terrorizáljanak, amint hajdan egye-

sek a vallásos érzelmek nevében terrorizáltak.

— Ezek a hajthatatlan nacionalisták azt is kijelentik minden pillanatban, hogy a népet sérelem érte. Beszéljünk komolyan! Az országokat nem lehet megsérteni, mert hiszen azok hegyekből, folyókból, városokból, erdők-ből állanak... Ha valaki belepiszkit a Dámbovitzta patakba, amiatt a hegycsucsnak még nem kell megsértődnie.

— Így tehát azok a túlzó nacionalisták, akik a maguk számára kisajátították a hazafiasságot, jóhiszeműek kellene, hogy legyenek ahhoz, hogy rendesen végezzék a dolgokat, legyenek tisztességesek, amikor támadnak és pontosan adják vissza a megtámadott ember szavait. Egyébként a világ kezd már őket megismerni és nem veszi szívére kijelentéseiket. Nem veszi őket komolyan többé...

— Ami a Pen-Clubot illeti, az nyíltan végzi feladatát és nem kér senkit sem belépésre. Azok a tagjai pedig, akik nem tudnak megbékölni azokkal az irányelvekkel, amelyeket az alapszabályok megjelölnek, sem az igazságosságának és szabadságának azzal a szellemével, amely e nemzetközi fórumot át kellene, hogy hassa, — azoknak nincs mit tenniük, mint azt, hogy visszavonulnak.

— A Pen-Club nem anyagi célokra alakult társulat, nincsenek pénzalapjai, nem oszt szét segélyeket és tagjait csakis a bátor, erős-szívű emberek közül választja.

Mivel kedveskedik Gömöri Emma a közönségnek Kun Dezső mai jubileumán

Most már ugyszólván teljesen kialakult az erkölcsi és az anyagi helyzetkép Kun Dezső ma esti jubileumára. Egy három évtizedes színészi múlt feltétlenül az elismerés lobogójának mélyre hajtására kötelez mindenkit. Valószínűleg ezt érzi a közönség és színész egyaránt, amikor egységes akarattal Kun Dezső mellé állt, hogy kivegye részét az ünnepségből. Szigligeti Cigány című népszínműve szinte az ujdonság erejével fog hatni. Minden színész ki tesz magáért. Erényi Böske széles skálájú tehetségének legjavát vetette latba és most már elárulhatjuk, hogy Gömöri Emma olyan színészi produkciót fog nyújtani, hogy a közönség szünni nem akaró kacagással fogja kíséreni jeleneteit. Dálnoki Dudus temperamentumával és végül Kovács Dezső és Bihari Zoltán briliáns vendégszereplésével beleértve a többi szereplőt olyan összjátékot nyújtanak, amely méltó keretet szolgáltat majd a megkapó ünnepséghez. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók. Tiszteletjegyeket ma délig vált be a jegypénztár.

Anglia a szuezi csatorna lezárásával fenyegette meg Olaszországot

— Támadó félnek minősítenék az olaszokat, ha megindítja a háborút —
Mussolini hajlandó a megegyezésre — 50.000 ember tüntetett Rómában

Rómából jelentik: Tegnap este 9 órakor óriási arányú tüntetés folyt le az olasz fővárosban a háború mellett. A manifesztáció válasz akart lenni a Népszövetség egybehívására és a legutóbbi olasz ellenes tüntetésre. Ötvenezer főnyi tömeg vonult a francia nagykövetség épülete elé, amelynek erkélyéről gróf Chamberlain nagy követ kijelentette, hogy

Franciaország és Olaszország ezután is tejjel egyetértésben, kéz a kézben, haladnak a kitűzött cél felé.

A Piazza Colonnán tízezrekre menő tömeg tüntetett a háború mellett, különböző feliratu táblákkal. Legnagyobb sikere a következő feliratu táblának volt: *Fütyülünk Gentre!*

A hivatalos olasz fel fogás ezzel a táblafelirattal ellentétben áll, amennyiben jól értesült körök leghatározottabban cáfolják azt a hírt, hogy *Suvich külügyi államtitkár tegnap délután tanácskozott volna Drummond római angol nagykövettel Olaszországnak a Népszövetségből való esetleges kilépéséről* s nem felel meg a valóságnak az a hír sem, hogy Olaszország távol marad a népszövetségi tanács ülészakeről.

Mint Londonból jelentik, az angol lapok részletes tudósításokat közölnek azokról a tüntetésekről, amelyek csütörtökön este Rómában lefolytak. A tudósítások kiemelik, hogy a római uccai tüntetések nem csak Abesszinia és Japán, hanem Anglia ellen is irányultak.

A londoni sajtóban nagy megütközést váltottak ki ezek az angolelles manifesztációk. A Reuter jelentése szerint hatalmas plakátokat vittek a tüntető menet élén.

Az egyik plakát egy-egy fascista bárdot mutatott, amely szétrombolt egy angol és egy japán lobogót. Egy másik plakáton a nádrágján felakasztott abesszin császárt lehetett látni. Amikor a tüntetők Angliát, Japánt és a Népszövetséget említették, fütyülés és pufkiáltások áradata zúgott fel. A tüntető menet egész tartama alatt becsmérlő szavakkal illették Angliát.

Máltát követeli az olasz nép

A Daily Telegraph jelenti, hogy a tüntető tömegben a fascista ifjúsági szervezet tizenöt-ezer tagja is részt vett. Állandóan felzúgott az a kiáltás:

— **Le Angliával, le Abessziniával, le Japánnal!**

A hangtömegből többször kihallatszódtott ez a kiáltás is:

— **Malta az olaszoké lesz...**

A plakátokon egy angol katonát lehetett látni, aki egy néger átölelve tart. Egy másik plakáton egy japán egy feketevel csokolózott. Egy másik öles táblán viszont egy ír katonát lehetett látni, aki egy fekete benszülöttel barátságosan kezelt szorít.

A tegnapi háborús tüntetések során a római rádió helyszíni közvetítést adott a tömegek megmozdulásáról. A rádiónál Marinetti, a híres fascista író töltötte be a bemondó szerepét. A felvonuló tömegek éltették Mussolini miniszterelnököt és szidalmazták az abesszin népet. Marinetti ezzel fejezte be a közvetítést:

— **Abesszininának hozzánk kell tartozni!**

Az angol kormány az utóbbi napokban megváltoztatta álláspontját az olasz-abesszin konfliktus ügyében. Anglia el van határozva, hogy minden körülmények között megmenti a Népszövetséget és tovább folytatja tárgyalásait Olaszországgal, hogy Mussolini mérsékelje

követeléseit. Erre azért van szükség, nehogy Olaszország kilépjen a Népszövetségből, amit Anglia minden erejével szeretne megakadályozni. Ha Anglia erőfeszítései nem járnának sikerrel és Olaszország az igazságtalan háborút megkezdené, úgy Anglia kérni fogja a Népszövetségtől, hogy alkalmazzák az alapokmány 16-ik cikkelyét, ami nem jelent egyebet, mint azt, hogy a támadó fél ellen a megállapított rendszabályokat fogantatosítsák.

Anglia elhatározta, hogy a háború kitörésének pillanatában lezárja a Szuezi csatornát.

Római jelentéseink szerint csütörtökön este a belügyminiszteri sajtófőnök a nemzeti sajtó munkatársai előtt megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint Olaszország a Népszövetségből kilépni szándékozik. A cáfolat különös nyomatékkal leszögezi, hogy

Olaszország csupán a mai időpontot nem tekinti alkalmasnak a Népszövetségből való kilépésre.

Ez annyit jelent, hogy Olaszország várakozó álláspontot foglal el és a Népszövetség további magatartásától teszi függővé kilépését.

A francia diplomáciai körökben az a hír terjedt el csütörtökön, hogy az olasz kormány megváltoztotta eddigi makacs álláspontját és

Nagyarányu fegyverszállítások Abessziniába

Londonból jelentik, hogy ez év eleje óta Djibutiba összesen 2. nagy fegyverszállítvány érkezett Abesszinia számára. Hamburgka, 600 önműködő fegyver, 2 léghárító ágyú, mányu fegyverek voltak, összesen 16.000 puska, 600 önműködő fegyver, 2 léghárító egyű, valamint 5 és fél millió fegyvertöltény. Abesszinia munició-készlete olyan csekély, hogy a császári gárda tagjait is csak a legkevesebb harcászati kiképzésben lehet részesíteni. Abesszinia egész tölténykészlete 15 millió. Fegyverei pedig a következők: 30.000 darab modern fegyver, míg a többi a francia-porosz háborúból származó elavult Gras-puska. Van ezenkívül az országnak 11 repülőgépe, amelyek közül 5 bombavető. Az abesszin ágyúk egyáltalán nem sülnék el. A hangulat mindezek dacára nagyon bizakodó Addis Abebában, de azért az is bizonyos, hogy az etiopiaiak egyelőre nem fogják megismételni az ual-uali támadást, ahol az abesszin gyalogság harci kocsikat próbált megtámadni.

Addis Abebából jelentik: A most következő héten nagymennyiségű fegyver és municiószállítvány érkezik Abessziniába. A fegyvereket és löszert angol gyárakban készítették és már két hete vannak útban. A jövő héten japán fegyvergyárából származó ágyú- és gépfegyverszállítvány érkezik Addis Abebába. Különösen igen sok légi elhárító ágyút szállít Japán az abesszin hadseregnek.

Az abesszin hadsereg a gázháborúra is felkészült. A gázmaszkok ezreit repülőgépen szállítják a tengeren horgonyzó hajókról abesszin területre.

A fegyverszállítással kapcsolatosan különös meglepetés érte az egyik angol céget. Nagyobb mennyiségű hadianyagot küldött Addis Abebába, de most arról értesült, hogy az árut még mindig nem váltották ki az ottani vámraktárból, mert az abesszin kormány nem tudja kifizetni a költségeket.

Mint Brüsszelből jelentik, a belga kormány tegnap rendeletet adott ki, melyben megtiltja a belga fegyvergyáraknak, hogy Abessziniába fegyvert szállítsanak. A szállítási tilalom Olaszországra nem vonatkozik.

A külföldi fascista szervezetek római központja jelenti, hogy a külföldi fascista szervezetek eddig összesen 10.042 önkéntes olasz jelentkezett katonai szolgálat tételre.

Nápolyból tegnap tíz katonahajó indult Kelet-Afrika felé. Calabriából négy, Messinából hat, Tuniszból két hajó van útban Dzsibuti és Massaua irányába.

Használja a szavatoltan klórmentes:

SODIL

port!

Ha a ruhát puha vízben mossa, nem kell erősen dörzsölnie, ez pedig fontos, mert az erős dörzsölés szétroncsolja a fehérneműt. A közönséges víz túlságosan kemény a mosáshoz. Hogyan lehet azt megpuhítani? Erre csak egy mód van: a „SODIL” használata. A „SODIL” kitűnő készítmény, amely minden próba-mosásnál nagyszerű eredményt ért el. A „SODIL” puhává teszi a vizet, növeli a szappan habképződését, megkönnyíti a munkát és megis

HÖFEHÉRRÉ TESZI A FEHÉRNEMŰT!

hozzájárult ahhoz, hogy tizenöt döntőbíró nevezzenek ki az olasz-abesszin konfliktus elintézésére. Mértékadó helyen, ezt a változást annak a tárgyalásnak tulajdonítják, amely szerdán Róma és Addis Abeba között lefolyt. A tizenöt döntőbíró kinevezésére nézve csak később történik intézkedés. Ugy tudják, hogy Olaszország már nem fogja a Népszövetség jövő heti ülését ellenezni, de azt követeli, hogy a Népszövetség tanácskozásával egyidejűleg, a béketárgyalásokat is lefolytassák.

Genéből jelentik: Litvinov, a népszövetségi tanács jelenlegi ülészakának elnöke, tegnap táviratot intézett a tanács tagjaihoz, amelyben közli, hogy a tanács május 25-iki határozata értelmében, a tanácsot rendkívüli ülésre összehívja. A rendkívüli ülés kezdetétől július 31-ikét, vagy pedig augusztus elsejét javasolja és kéri a tanácsstagokat, hogy szombaton délig közöljék, melyik időpontot tartják alkalmasnak.

Milanoból jelentik: Az északolaszországi sajtó arab lapjelentést közöl, amely szerint Anglia újabb katonai intézkedéseket tesz a Vörös tenger környékén.

CORSO CENTRAL

3, 5 és 7¼ órákor

Este 9¼ órákor

A végzet asszonya

Metro sláger

MYRNA LOY, GEORGE BRENT, LIONEL ATWILL

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor

Virul a határ

(Grün ist die Heide)

Zenés vigiáték. Főszereplő:

Peter Voss, Camilla Spira, Fritz Kampers

Jön: A PONTRESINAI CSODAUGRO

Látványos, zenés snortkép. Fő szereplők:

Rist, Ali Ghitto, Walter Rilla.

HIREK

Csodák napjait éljük...

Vannak szkeptikusok, akik azt állítják, hogy a csodák kora lejárt, hogy csodák akkor voltak, amikor Isten szólt meg égő csipkebokorban és Jákob hét évig szolgált egy nőért. Ez utóbbi csak a mi szemünkkel nézve csoda, mert ma bajosan lehetne elképzelni ilyesmit, de a csodák azért nem szüntek meg, csak modernizálódtak.

Avagy kérdezem: Abrahám idejében egy farao nemzetségéből, aki történetesen kovács mesterséget űzött, ábrándozhatott-e arról, hogy huszonötmillió tallérokat kereshessen egy hitvány papirusz tekercsrel? Bizony mondom én, még fiát is eldöngölte volna, ha ilyesmiken törte a fejét.

Ma ez már nem is megy csoda számba. Egyszerű büntügyi akta lett a büntügyi akták tömegében. De csoda az, hogy túrjuk, hogy élvezettel olvasunk róla, hogy alkalom adtán fizetünk és keservesen össze adjuk újra a huszonötmilliókat, a drága tantiémet, amiért ismeretlen, de vállalkozó szellemű, vagy magas állású sztárok kantalopot esznek és amikor jelentésük elérkezik, a drámai feszültségű harmadik felvonásban férfi könnyeikkel remégetik meg az elámult közönség szívét, melynek legmélyén egészen titkos zugokban a tisztelet halvány fénye virraszt azok iránt, akik nem gürölnék zárt hivatalokban, nem várnak reménytelenül bevét a pult mögött, nem fillérekben, hanem huszonötmilliókban beszélnek könnyedén...

Nem kell hozzá semmi miszticizmus, hogy higgyünk a csodákban, amikor hivatalos közlemények adják tudunkra, hogy csak a csodák mentették meg bennünket. S hogy hídak nem omlanak össze alattunk, Potez gépek nem hullanak a fejükre. Előkelő magánautók nem gázolnak el, nem fulladunk a mentő állomást nélkülöző veszedelmes folyóba, hogy eddig tavaszi virágok illata helyett nem a Lewist, vagy Thermit gyorsanőlként illatával szenderültünk át az öröklétebe, mind ezt csak a csodáknak köszönhetjük. Az oradea—bucuresti-i gyorsvonat utasait is hivatalos közlemény szerint a jól fizetett CFR. vezérigazgatóság, főmérnökség, műszaki, technikai és a jó ég tudja miféle osztályok direktorai, mérnökei, technikusai, cenzorai, ellenőrei, alellenőrei, főinspektorai és alinspektorai mentették meg a legborzalmasabb szerencsétlenségtől, a tömeghaláltól, agyonlapítástól, elszenesedéstől, vagy a Prahova hullámsírtól, hanem a csoda. A jó öreg csoda, mely nem engedte, hogy a rokkant féllábon álló híd, mely féltelmetes nyögéssel, recsegéssel küldte figyelmeztető panaszait hónapok óta a süket fülek felé... akkor dőljön össze, amikor a robogó vonat féltelmetes terhe nehezedett rá. A jó öreg csoda támogatta a rogyadozó híd lábait, az elomló vas-traverzeket és acéllapokat, s csak neki köszönhető, hogy most nem tömegsírrok fölött vádolják az árvák, özvegyek és gyermekükért siró anyák, „Kegyetlen Sorsot” és „Vak véletlent”, akik nem léptek közbe, nem intervenáltak haladéktalanul a veszedelem elhárítása érdekében.

Nem akarunk mi vádolni senkit, hogyan is akarunk? Csak éppen csodálkozunk. Csodálkozunk azon, hogy a technika századában, amikor pontosan meg tudjuk állapítani, ha a föld tulsó felén egy alig észrevehető borzongás reszketteti meg a föld testét, hogy akkor, amikor a divatos sztár vagy boxbajnok bokajcamját, hosszú hullámhosszon közvetíti a világ minden lauchsprecherre, amikor megtudjuk állapítani, egy csillagragyogásból, hogy a csillag száz millió, esetleg billió évet ezelőtt aludt ki... hogy akkor mind e remek találmányok közepette az életünk a csodák vékony madzagán csüngjön az űrben az ég és a Prahova vize felett.

Szeretnénk, ha egyetlen nagyon ingó vagyonnunkat, az életünket gondosabban és lekiismeretesebben kezelnék az illetékesek. Szeretnénk, ha kissé realisabb alapok védenék meg, mint a „Vak Véletlent” és a „Csodák”.

Mert jaj, ki véd meg bennünket akkor, mikor vakációznak a csodák?

W. ROSEN ALICE

— IDŐPROGNÓZIS: Kevés felhő, hőemelkedés, keleten esetleg még nyugati, az ország többi részén pedig délkeleti légáramlás várható.

— ZÜRICH ZÁRLAT: Páris 20.26, London 15.21, Newyork 306 és háromnegyed, Milánó 25.10, Amszterdam 206.50, Berlin 123.05, Prága 12.72, Varsó 57.90, Belgrád 700.

— A budapesti román követség új helyisége. Budapestről jelentik: A budapesti román követség és konzulátus szombaton, július 27-én költözködik. A követség és a konzulátus irodáit a Teszák-házból a Nürnberg-ucca 54. sz. alá költözteti át.

— Abesszin kitüntetést kapott az angol király. Londonból jelentik: Dr. Martin lordoni abesszin követ tegnap átnyújtotta V. György angol királynak a Salamon-rend és Mária királynénak a Sába királyné-rend aranyláncát, amelyet Haile Selasie négus az angol király ezüstjubileuma alkalmából ajándékozott a királyi párnak.

— Tart a kormánykrízis Hollandiában. Hágából jelentik: Vilma királynő Aalberse professzort, a Kamara katolikus pártjának elnökét bízta meg lehetőleg széles parlamenti alapon nyugvó kormány megalakításával. Politikai körökben nem sok reményt fűznek a tanár kormányalakítási próbálkozásához és ha ő visszaadja a megbízatást, akkor valószínűleg hivatalnok kormány következik szakemberekkel.

— A szovjet hivatalos lapjai cenzura nélkül lehetnek az országba. Bucurestiből jelentik: A külügyminisztérium sajtóosztálya közölte a belügyminisztériummal, hogy a Szovjetországból érkező lapokat ugyanolyan módon kell cenzurálni, mint a Bulgáriából és Magyarországból származó sajtótermékeket. Kivételt képeznek ez alól az „Izvestia” és a „Journal de Moscou” című lapok, amelyek Moszkvában jelennek meg, minden akadály nélkül bejöhethetnek az országba.

— Szerdán újból átadják a forgalomnak a valealargai hidat. Bucurestiből jelentik: A Valea Larga hidjának rendbehozási munkálatai lázas sietséggel folynak. A kirendelt munkásosztagok mérnökök felügyelete alatt éjjel-nappal dolgoznak. Remélik, hogy legkésőbb szerdán a munkálatok teljesen befejeződnek és a hidat újból átadják a forgalomnak.

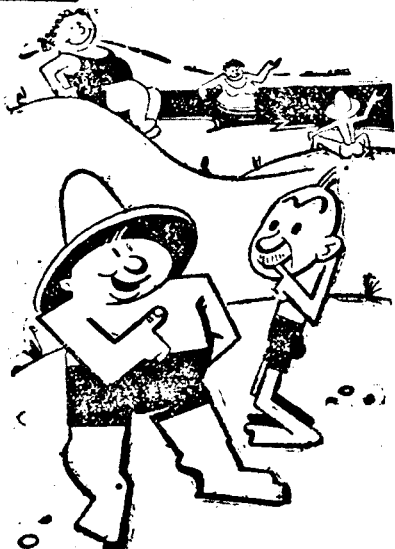
— Földrengést jeleztek Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti-i csillagászati intézet a következőket jelenti: Julius 26-án, 4 óra 55 perc és 6 óra 5 perc között a Bucuresti-i földrengésjelző állomás készülékei földrengést jeleztek, amelynek központja 500 kilométernyire van — délkeleti irányban — Bucurestitől. A kilengések gyenge hatása földrengést mutattak.

— Aradi uriaszony tragikus halála. Tragikus körülmények között hunyt el ma délelőtt 11 órakor az aradmegyei Buteniben Klohs Frigyesné, sz. Sajgó Mancika aradi uriaszony, Klohs Frigyesnek, a Wagon Lits aradi fiókja tisztviselőjének fiatal felesége. Az alig 21 éves fiatal uriaszonyt három héttel ezelőtt súlyos és kínos betegség támadta meg. Az aradi Fischer Eliz.kórházban keresett gyógyulást, de hiába, mert az orvosok önfeláldozó és fáradhatatlan munkája sem tudott segíteni rajta. Kivánságára atyja, Sajgó Antal buteni-i földbirtokos a szülői házába szállította haza súlyosan beteg leányát, aki ma délelőtt 2 és fél évi házassága után kiszüvetett. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz Buteniben, az ottani családi sírkertbe.

— Megszűnt az 50 százalékos vasúti kedvezmény Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága pénteki hatállyal megszüntette az 50 százalékos utazási kedvezményt, amelyet a Parcul Carol-ban levő kiállítás alkalmából léptettek annak idején életbe a Bucurestibe utazók számára.

— Orvosi hír. Dr. Sámson Aladár v. bécsi klinikai hosp. orvos, a cluj dermatológiai klinika v. hosp. orvosa, rendelését áthelyezte Aradra, Str. Eminescu 30. Rendel. bór- és venerikusbetegeknek délelőtt 9—12-ig és délután 3—8-ig. Nőknek 5—7 óráig. (Külön városzoba) 4155

Strandidill

— Ugy látom, hogy az az undok kövér nő, az a fekete trikós ki akar kezdeni velem.
— Ezt könnyen el tudom képzelni. Az a nő a feleségem!

— Litvinov Marlenbadban. Prágából jelentik: A „Telegraf” jelentése szerint Litvinov szovjet külügyi népbiztos, a népszövetségi tanács elnöke Marlenbadba érkezett üdülés céljából. Kíséretében van Potemkin párisi nagykövet és más szovjetdiplomata. Litvinov álnéven szállt meg Marlenbad egyik előkelő szállójában.

— Elfogytak a Dollfuss-émlékbélyegek. Bécsből jelentik: Az osztrák posta igazgatósága június 25-én egymillió darab Dollfuss-émlékbélyeget hozott forgalomba. A közönség, főleg a helyeggyütők érdeklődése olyan nagy volt, hogy a bélyegek mind elfogytak.

— Robbanás a grivítai műhelyben. Bucurestiből jelentik: A CFR grivítai műhelyében több munkás egy villamos gép javításán dolgozott. Közben a gép felrobbant és a robbanás következtében három munkás súlyos sérüléseket szenvedett.

— Sportklubok kérelme a városvezetőség előtt. Arad város átmeneti bizottsága ma foglalkozott három klub azon kérésével, hogy a város adjon számukra a Mures partján telket. A kéréseket elutasították, azon indoklással, hogy a város vezetősége előbb tervet dolgoztat ki a Mures partjának rendezéséről. A telkek adományozása fölött pedig csak akkor döntenek, ha az új klubházak építése beilleszthető ebbe a tervbe.

— Az idegen valuták elszámolása a CFR-nél. Bucuresti: Augusztus elsejétől kezdve a CFR az idegen valutákat a következő árfolyamon számolja el: francia frank 6.70, svájci frank 33.20, belga frank 3.55, belgas 17.75, arany dollár 67.70, német márka 41.90, holland forint 69.10, cseh korona 4.20, norvég korona 25.75, svéd korona 26.25, dán korona 22.25, olasz lira 8.90, török lira 81.05, angol font 501, bolgár leva 1.5, dinár 3.05, zloty 19.70, drachma 1.07, pengő 29.60, osztrák schilling 24.75. Ezekhez az árfolyamokhoz 44 százalékos felárat számítanak. A 44 százalékos felár az összes nemzetközi áruszállítványokra, valamint személyjegyekre is vonatkozik.

— Londonba szállították a kínai császári kincseket. Londonból jelentik: Tegnap érkezett meg az angol fővárosba a kínai császári család drága kincsei. A kincseket — amelyek értéke meghaladja a 10 millió fontot — 100 vaspántos keményfa-ládában szállították egy angol cirkálón. Londonban a szépművészeti múzeumban helyezték el egy külön teremben és állandó őrség felügyelete alatt maradnak.

— Ma megérkezett Aradra a nyugdíjak kiutalása. Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya a kifizetések sorrendjét a következőképpen állapította meg: Julius 27. Katonatisztek, rokkant tisztok, valamint ezek özvegyeinek nyugdíja. Julius 29. Polgári nyugdíjak a következő sorrendben: T, U, Ü, V, W, Z, Zs, A, Á, B, Julius 30-án: C, Cs, D, E, É, F, G, Gy, H, Julius 31-én: J, J, K, L, M, Augusztus 1-én: O, Ö, P, R, S, Sz, Augusztus 2-án pedig azok nyugdíjait fizetik ki, akik nem jelentkeztek idejében nyugdíj-könyveikkel. A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya nyomatékosan felhívja a nyugdíjasok figyelmét, hogy mindenki személyesen jelentkezzen árandóságáért, mert különben azt nem kapja meg. Azok pedig, akik számfelítés végett idejében nem hozták el könyveiket, ne a betűrendi sorrend szerint jelentkezzenek, hanem augusztus 2-án, mert előbb semmilyen körülmények között sem folyósítják részükre a nyugdíjakat. Felhívja a nyugdíjosztály azon nyugdíjasokat, akik adóbon iránt adtak be kérvényeket, de eddig adóbonjaikat még nem kapták meg, hogy jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságon és az adóbonban kért összeget jegyezzék le a második beföldi konszolidációs kölcsönre, mert adóbon már nem kapnak, követeléseiket pedig kölcsönkötvényekkel egyenlíti ki az állam.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhességnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőr viszketésnél a természetes „Ferenc Józsei” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlt rothadó anyagoktól.

— Augusztus 5-től 20-ig zárva lesz a kulturpalotai könyvtár. A kulturpalota igazgatósága engedélyt kért a város vezetőségétől, hogy a könyvtárat augusztus 15-től szeptember 1-ig bezárja, mert ebben az időben a leltározást és a tisztogatást akarják elvégezni. A város átmeneti bizottsága úgy döntött, hogy a könyvtárat augusztus 5-től 20-ig zárják be, mert szeptember 1-én már kezdődnek a beiratkozások, de ezt megelőzőleg is számos diák érkezik Aradra, akiknek szükségük lehet a könyvtárra.

Aradra akart szökni

egy osztrák nemzeti-szociálista, de
utközben Szekszárdon elfogták

Szekszárdról jelentik: Az itteni rendőrség elfogta Ebner József eisenersi születésű bányamunkást, aki részt vett az 1934-ben lezajlott nemzeti szocialista felkelésben. Ebner a Loeben melletti harcokban küzdött a Heimwehr ellen és a felkelés leverése után ő is fogdába került.

Julius 9-ikén át akarták kísérni a gráci hadbírósi börtönébe, de utközben megszökött, Magyarországra ment és onnan akart a határon át Arad felé menekülni.

De gyanús viselkedése felkeltette a rendőrség figyelmét és így elfogták. A szekszárdi ügyészség letartóztatásáról értesítette a gráci hadbírósi börtönöt.

Az aradi látványosságok parkban találtak meg egy szökevény lugoji kisleányt

A Stefan cel Mare-téri „Fantom-házban” működött médiumként

A vándor-cirkuszok varázsa ugylátszik még ma is hat a fiatalok fantáziájára, s még ma is vannak, akik megszádulnak az acetilénlámpák fényében firdő díszletek világától.

A Stefan cel Mare piacán működő cirkusz, illetve látványosságok park, melyben céllövészeti bódékkal, fantomok házával, tombolasátrakkal és halál-fallal szórakoztatták a közönséget, leginkább kiskorú fiatalokat foglalkoztatott, akik csekély fizetésért szívesen vállalták a legnehezebb munkát is, hogy a nyilvánosság előtt szerepelhessenek. A kigyó testű nő kauszuk nyakán egy tizenkét éves kislány feje kényelmetlenül feküdt az egyik bódé mélyén, míg a halál-fallon száguldó motorbicikli partnerője egy 13 éves gyermeklány volt.

A rendőrség tegnap átiratot kapott a lugoji rendőrségtől, melyben Faragó Katinka 13 éves lugoji kislány eltűnését jelentik. A kisleány kétségbeesett szülei mindenütt keresték az eltűnt gyermeket, akit az aradi rendőrség rövid nyomozás után meg is talált a Fantomok házában, ahol néhány lei fizetésért az egyik hipnotizőr médiumként szerepelt. A kislány testébe transzállapotban tüket szurkáltak.

A rendőrség elfogta a kislányt, aki a leghevesebben tiltakozott az ellen, hogy visszavigyék szüleihez. Kijelentette, hogy minden vágya az, hogy a cirkusz „művésznője” maradhasson. A kis szökevényt tegnap vissza is küldték szüleihez Lugojra.

Tárgyalások a város és a Victoria között. A Victoria Takarékpénztár felszólította Aradvárosát, hogy feltétlenül rendezze az árvízkioldáson augusztus 14-ikén esedékes egymillió leies váltóját, mert a pénzügyintézet erre az összegre semmilyen körülmények között sem tud haladékat adni. Aradvárosának az árvízkioldással rendkívül kellemetlen a helyzete. Az árvízkioldások ugyanis nem tudnak fizetni, a város viszont kötelezettséget vállalt, hogy ezt az összeget kiegyenlíti. Abban az esetben viszont ha a város az árvízkioldástól nem kap pénzt, nincs alapja, amelyből kötelezettségének eleget tehetne. A városi költségvetésben ugyan szerepel ez az egymillió esedékesség, de a költségvetés bevételi oldalán feltüntették az árvízkioldástól járó összegeket is, amelyek viszont a lakosság rossz anyagi helyzete miatt nem folyhatnak be a város pénztárába. A város átmeneti bizottsága ma úgy döntött, hogy újabb tanácskozásokat kezd a Victoria takarékpénztárral a lejárat elhalasztása érdekében.

Agyvertődülés, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők.

Ma az alatti gyógyszerárak tartanak előzetes vizsgálatot:

ANGEL: Piata Catedraliei.

KESZTENBAUM: Str. Ghilba Birta.

OMESCU: Boulevardul Regina Maria.

Budapestben ül össze jövőre az Interparlamentáris konferencia. Brüsszeli konferenciájának mai ülésén egyhangulag elfogadták a magyar delegáció elnökének a magyar kormány nevében előterjesztett javaslatát, hogy az Interparlamentáris Unió jövő évi konferenciáját Budapesten tartsák meg.

Érdekes határozatok a budapesti főiskolai világhajnoksági tribün körül. Budapestről jelentik: Mint ismeretes, Budapest építő ipari munkásai két nap óta sztrájkolnak. Abbamaradt a főiskolai világhajnokságra készülő hatalmas tribün építése is. Az országos testnevelési tanács elnöke, Kelemen Kornél ezért felkérte a sztrájkoló munkásokat, hogy oldják fel a sztrájkhatározat alól ezt az építkezést, mert fontos országos érdek, hogy augusztus elején a tribün elkészüljön, hogy a verseny megtartható legyen. A sztrájk-bizottság ma tárgyalta a kérdést és úgy határozott, hogy a sztrájkoló ács munkások holnap reggeltől jelentkezni fognak a munkára és teljesen ingyen felépítik a tribünt, hogy ezzel is kifejezésre juttassák, hogy a sztrájkolóknak nincsenek semmiféle politikai céljaik.

Házasság. Bogdán Gyula gyáros f. hó 27-én, este 8 órakor tartja esküvőjét Csejka Ferenc gyáros leányával. Iduskával az aradi minoriták templomában. 4252

Tömeges áthelyezések az aradi vámhivatalnál. A hivatalos lap mai száma közli Antonescu Victor pénzügyminiszter rendeletét, amely rengeteg vámügyi tisztviselő áthelyezéséről intézkedik. A rendelet aradi vonatkozású részét a következők: H. Zaita aradi VI. ker. vámfelügyelőt Oradeára helyezték át, míg helyére Niculescu Matak oradeai vámfelügyelő került. Stan Florescu aradi vámfőnököt Brasovba, Gr. Gorgan bacau-i vámfőnököt az aradi vezetőjévé, Axente Mincu aradi helyettes vámfőnököt Constantába, C. H. Alexandrescu vámfőnököt Reniből Decebalra helyezték át. A vezetőknél kívül Gr. Timoftescu vámbecslőt Ceanadáról és Gh. Chelarescu vámbecslőt Aradra ellenőrné (gerante) míg V. Rata vámbecslőt Decebalról Brailába helyezték, I. Marcovicu aradi vámbecslőt Constantába, került, míg helyébe Tib. Athanasiu neveztek ki Bucurestiből. Végül Boros Kálmán vámtisztviselőt Galatiba helyezték át Aradról.

Dr. KRAUSZ SZIDONIA hozzászólott.

Revolveres harc Budapest uccáin egy kasszaíró elfogásánál. Budapestről jelentik: Ma délelőtt a Szabolcs-ucca 3. számú házban megjelent két detektív, hogy Többlaios és Breklep kasszaírókat letartóztassák. Amikor beléptek a két betörő második emeleten levő lakására, Breklep revolvert rántott elő és az egyik detektívet fülén és karján megsebesítette, majd elmenekült. A másikat a detektívek megkötözték, azután pedig Breklepet vették üldözőbe, aki — miután a kapu zárva volt — az egyik első emeleti lakásból a földszintre vetette magát, azután vad futással igyekezett menekülni, de többen üldözték, mire lövéseket adott le, majd amikor elfogytak töltényei, az uccai járőrök segítségével a detektívek elfogták.

Új japán uszó-világrekord. Tokióból jelentik: Negami japán gyorsuszó ma megjavította a 400 méteres gyorsuszas világrekordját. Ezt a távot 4 p. 41,4 mp. alatt uszta meg és ezzel 5 másodperccel javította meg a világrekordot.

Szeplőt, miteszereket, pattanásokat, arcfoltokat, bőrráncokat, bőrsömört legrövidebb időn belül megszüntet a Földes-féle Gánuusz Crem. Az arcbőr üde, bársonyos és sima lesz Egy tégely 40 lei Esteli és nappali használatra külön kapható Földes gyógyszerár Arad. 1782

Eltűnt Aradról egy 14 éves fiú. Ma délelőtt megjelent az aradi rendőrségen özv. Löwinger né maganzónó és bejelentette, hogy 14 éves József nevű fia hétfőn, július 22-én eltűnt otthonról és azóta nem akadt nyomára, bár a rokonságnál is mindenütt kutatta. A rendőrség most hivatalosan kezdte meg a nyomozást az eltűnt fiú felkutatására.

Az oradeai 85-ik ezred 50 tagu zenekara Neşelowszky kapitány vezetése mellett, amely az egész fűrdőidényen Lipovafüreden játszik, vasárnap, f. hó 28-án tánccal egybekötött hangversenyt rendez, amelynek kiemelkedő pontja: Tshaikowszky 1812-e Ouvertúra. Harangok zúgása, tüzijátékok és petárdák imitálják az ágyuk dörgését, visszatükrözve a nagy Napoleonnak moszkvai masirozását. — Ugy Aradról, mint a vidékről igen sokan terveznek kirándulást ez alkalomra. 4249

Egyed Zoltán

párbajt vívott Horváth György
budapesti ügyvéddel

Budapestről jelentik: A Santelli-vívóteremben tegnap este nyolc órakor kardpárbajt vívott Horváth György ügyvéd és Egyed Zoltán lapszerkesztő. A kardpárbajnak érdekes előzményei voltak.

Horváth György nemrégiben sértőhangú levelet írt báró Dániel Tibornak. Az idős mágnás provokálta Horváth Györgyöt, a sértés miatt. Horváth a Clair-kódex 49. §-a alapján arra hivatkozva, hogy elszámolási függőség áll fenn közte és Dániel között, megtagadta a lovagias elégtételt.

Párbajbírószág ült össze. Ugy döntött, hogy a Clair-kódex 49. §-át manapság nem lehet alkalmazni, mert nagyon megváltoztak a viszonyok a kódex szerkesztése óta. A Nemzeti Kaszinóban nyolcnapos, sőt nagyobb határidejű kliring van. Horváth tehát köteles elégtételt adni. A megbízottak meg is állapodtak a párbajban. Báró Dániel Tibor megverekedett Horváth Györggyel.

Ekkor kapcsolódott bele az ügybe Egyed Zoltán. A Reggel-ben csipős tartalmú kroit írt Horváth Györgyről. Cikke végén azt írta, hogy ha Horváth a cikk egyes kitételeit esetleg sértőnek találja, nyomban meg is nevezi segédeit.

Az ügyvéd valóban provokálta Egyed Zoltánt ifjabb Siklóssy József és Tótvári Asbóth Miklós útján. Egyed Zoltán segítje báró Collas Tibor és Marschalko Teofil volt.

A megbízottak az Országos Kaszinóban kedden este összegyűltek, hogy a lovagias ügy elintézéséről tárgyaljanak. A párbajban megállapodtak, de összekülönböztek azon, hogy ki vezesse a párbajt. Collas arra hivatkozott, hogy a párbaj-kódex szerint, mint legidősebb megbízottnak, neki kell vezetni a párbajt. Horváth megbízottai viszont ahhoz ragaszkodtak, hogy ő közülük vezesse valaki a párbajt.

Az országos kaszinóbeli tanácskozás azzal végződött, hogy Collas a már aláírt jegyzőkönyv eljárásról letépte aláírását és egyoldalú jegyzőkönyvben értesítette Egyed Zoltánt a lovagias ügy elintézéséről.

Tegnap este hat órakor váratlanul ismét jelentkeztek Egyed megbízottainál Horváth megbízottjai azzal, hogy elfogadják báró Collast vezető segédnek.

Két óra múlva megtörtént a párbaj. A felek félbandázssal, közepnehéz kardokkal verekedtek meg. A negyedik menet után a vezetőség, báró Collas kijelentette, hogy a párbajt beszünteti végkimerülés címén. Egyed és Horváth nem békült ki.

Az idén is megtartják a Petőfi-ünnepet Sighisoara. A sighisoarai Magyar Kaszinó kebeléből alakult „Petőfi” bizottság ez évben a szokásos Petőfi-ünnepélyt augusztus 4-én tartja meg két részben és pedig reggel 9 órakor a tanuló ifjúságnak, délután fél 5 órakor a felnőtt nagyközönségnek. A délelőtti ünnepély műsora: „Juhász legény, szegény juhász legény”. Éneklő a sighisoarai református dalárda vegyeskara. „Jövedőlé”. Petőfitől, szavalja Tordai Lajos. „A toronyban”. Szólóban éneklő Szász Mózes. Beszédet tart Sipos Árpád ref. lelkész. „István ücsömet” szavalja István Lajos. Petőfi-mondákat ad elő Balázs András albești ig. tanító. „A vén zászlótartó”, szavalja Péter Ilona. „Szüleim halálára”, szavalja Matka Irén. „Árványhaj”. Éneklő a sighisoarai ref. dalárda. A délutáni ünnepély műsora: Délután fél 5 órakor gyülekezés az albești ref. iskola udvarán, onnan fuvószenekei kísérettel felvonulás az emlékoszlophoz. Az emlékoszlopnál: Imát mond Fekete Lajos ormenisi unitárius lelkész. Petőfi-Vittek: „Három eredeti magyar dal”. Tárcza—Petőfi dalokat énekel a christuri róm. kath. vegyeskar. „Petőfi”. Endrődi Sándortól. Szavalja Úrmössy Gyula lelkész. Petőfitől: „Éj van, csend és nyugalomnak éje”. Előadja a ledogiai fuvószeneke. Petőfi: „Lángoló vörösbén”. Éneklő a ledogiai református dalárda. Emlékbeszédet tart Nagy Endre, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság alelnöke. Dr. Tóth—Dürner: „Az az egy gondolat bánt”, éneklő a sighisoarai ref. dalárda vegyeskara. Dr. Tóth: „Petőfi szózat”. Szavalja id. Mátéfi Pál. Deák Gerőtől: „Emléggünnepen”. Szabolcska—Harmath: „Grandkatéban”. Éneklő a secueni vegyeskar, Petőfitől: „Az én szerelmem nem csalogány”. Kislak áll a nagyduna mentén”. Játssza az albești ref. fuvószeneke. Végül az emlékmű megkoszorúzása.

Légypusztító nap Japánban. Tokióból jelentik: A japán főváros gyermekei számára légypusztító napot rendeztek. A gyermekek összesen 107 millió legyet fogtak össze.

Melege van munkaközben? Dörzsölje be izzadó testrészeit valódi „Diana” sósborszesszel, hogy lehüljön, felírissüljön.

Eritrea talpig fegyverben

Bámulatosan felkészült a nagy hadjáratra az olasz gyarmat, amely a technika minden fölényét felvonultatja

Rómából jelentik: Alig fél éve, hogy De Bono tábornok átvette a keletafrikai olasz gyarmatok kormányzását. Megbizatása szerint ez év nyarának végére el kellett készülnie az esetleges hadszíntér háttérének kiépítésével, géperejű járművek számára megfelelő utak építésével, katonai anyagraktárak, kórházak, vízművek létesítésével.

Harc a napszurás ellen

A legnagyobb probléma az volt: miként tudják az Eritreába szállított és a szokatlan klíma befolyásától szenvedő európaiak egészségét megvédeni, hogy azok csakugyan képesek legyenek a munkákat végrehajtani. Különböző egészségügyi berendezésekkel sikerült elérni, hogy bár ebben a pillanatban már

több mint százezer fehér ember él Eritreában, a halandóság kisebb, mint a megfelelő korosztályokban bármelyik olasz városban. Castellani tanár, az olasz orvosi kar egyik legkiválóbb tagja, hónapokon keresztül készítette elő az egészségügyi szolgálat megszervezését. Természetesen, ha a közismert olasz szívósság nem párosult volna az egészségügyi szervezéssel, úgy az eritreai klíma (amelynek elviselhetetlen voltát az olaszok nem tagadják) tragikus pusztítást vitt volna véghez az olasz katonaság és műszaki személyzet körében. Mielőtt a gyarmatra szállították volna a munkásokat és katonákat, valamennyiüket külön egészségügyi kiképzésben részesítették.

**A legsúlyosabb és legnagyobb számban tel-
lépő betegség eddig a napszurás**

volt; az utolsó hónapokban hetven halálos áldozatot követel, 23.000 Eritreába szállított munkás közül azonban mindössze 2000 tért vissza Olaszországba, mert nem bírta elviselni az ottani klímát. Minden hatszáz munkásra állandóan egy-egy orvos ügyel. Most készült el különböző hajógyárakban három hatalmas kórházhajó, melynek egyike állandóan a massauai kikötőben fog horgonyozni. A kórházhajó termének hőmérsékletét hűtőkészülékek segítségével huszonhárom fokon tartják.

Hatalmas probléma volt a vízellátás kérdése is. Sokmillió költséggel nagy vízvezetési hálózatot létesítettek. Ma már

napi 10 liter ivóvíz jut minden ember és 20 liter minden állat számára.

Massauában óriási jéggyárat építettek, amely egymagában napi százötven tonna jéget termel. Ugyancsak jéggyárat létesítettek Asmarában, Addi-Ugriban és Addi-Caiebben. Ami a

Öt év múlva emelik csak fel Arad közvilágításának nívóját

Arad város uccai világításának problémájával foglalkozott ma a városi átmeneti bizottság. Mint ismeretes, a villanygyárral kötött szerződés értelmében a város, közvilágítási célokra az első évben 25 ezer, a második évben 50 ezer, a harmadik évben 75 ezer, míg a negyedik évben 100 ezer kilowatt áramot kapna ingyen. Az ötödik évtől kezdve a villanygyár ingyen áramszolgáltatása a város részére évi 400 ezer kilowatt lesz. A város mai villanyáram fogyasztása évi 280 ezer kilowatt, amit a villanygyár terve szerint, a külvárosi világítás fokozásával és kiterjesztésével öt év múlva évi 500 ezer kilowattal emelnének fel. A villanygyár tervével szemben Sincsi Eugen városi mérnök más tervezetet készített, amely szerint az öt év elteltével csak évi 380 ezer kilowattot vennének igénybe a villanygyártól. A városnak az a szándéka, hogy öt év múlva, amikor már 400 ezer kilowatt ingyen áramot kap a villanygyártól, emeli fel a városi közvilágítás nívóját, hogy addig a nagy különbözet ne terhelje a várost. Sincsi városi mérnök tervezete szerint a százezer kilowattos áramfogyasztás-többlet nemcsak a legszükségesebb új világítási hálózatok bevezetéséből keletkezik, hanem abból is, hogy a külvárosok eddigi kis 25-ös égőit 40-es égőkre cserélik ki.

husellátást illeti, ezt kétféle módon oldották meg. Élőállatot vásároltak Eritreában és Szudánban és jelenleg 150, egyenkint 1350 kilogramm húsraktározására alkalmas fagyasztókészüléket szerelnek fel Massauában.

Természetesen a fagyasztott húszállítására különleges hajókat kell építeni és tüzemben tartani. Ezek augusztus közepére készülnek el. A kenyérellátás biztosítása céljából különleges raktárakat kellett építeni, amelyekben a liszt megtartja eredeti tulajdonságait, nem dohosodik és nem fergesedik. A trópusokon mindkét veszély erősen fenyegeti az egészséges kenyér ellátást. A kenyérsütés Weiss-féle katonai kemencékben történik. A zöldségellátás céljairól nyolc hűtőkészülékkel ellátott hajót rendeztek be. Ezek akár Olaszországból, akár máshonnan frissen szállíthatják a zöldséget Eritreába. Különleges banánszállító hajók viszik a gyümölcsöt a katonaság és a munkások számára Szomáliából Eritreába.

A klimatikus nehézségek és a munka fáradtságos volta következtében az olasz szakmunkások fizetése az anyaországhoz viszonyítva igen nagy. A legegyszerűbb és legkevésbé fáradtságos helyeken napi harminc lira a fizetés és ez fokozatosan emelkedik a hely és a munka szerint, negyven, ötven, hatvan, sőt hatvanöt lirára is. Persze számolni kell azzal, hogy Eritreában (a kormány minden erőlködésére, hogy az árakat megfelelő nívón tartsa) mégis minden drágább, mint az anyaországban.

Két modern kikötő születése

A legnagyobb problémák egyike az volt: miként oldják meg a szűk massauai kikötőben az intenzív hajóforgalom lebonyolítását. Valóban hihetetlen tempóban folytatott munka után ma már

egy teljesen modern katonai és egy teljes polgári kikötőt létesítettek

megfelelő számú villanydaruval és egyéb szállítóeszközökkel felszerelve. Julius elsején a katonai kikötő teljesen elkészült és azóta példásan rendben folyik a rengeteg hadianyag kirakása. Illetékes helyen közölték velünk, hogy a polgári kikötőben a rend még kívánivalót hagy hátra, különösen azért, mert a vámkezeléssel sok baj van és az olasz hatóságoknak igen sok megrendelt árut kell visszakiüldeni. A kikötőben ezidőszent

1200 olasz munkás dolgozik a benszülött munkások nagy serege mellett.

A katonai kikötőben kizárólag olasz munkásokat foglalkoztatnak, míg a polgári kikötő munkásai vemenitákból és eritreaiakból áll. Az olasz munkások számára külön laktelepet rendeztek be Abd-El-Kaderben. A munkaidő reggel hattól tízig és délután hattól este tízig tart.

Szombat este hét órákor jár le a Fekete-tengeri utazás jelentkezési határideje

A Fekete-tengeri utazásra való jelentkezés időpontja ma, szombaton este 7 órákor jár le. Az utazás iránt nemcsak az országból, de külföldről is általános érdeklődés nyilvánul meg, ami két tényezővel magyarázható: a beutazandó tájak szépségével, valamint a tíz napos nyaralás hihetlenül alacsonyra megszabott árával.

Az utazás résztvevői csodás szépségű vidéken haladnak keresztül a Duna mentén, amíg eljutnak a Fekete tengerre, melynek gyönyörű fűdőhelyeit keresik fel. Aki nem járt mostanában a Fekete tenger vidékén, nem is tudja elképzelni a fejlődésnek azt a rohanó iramát, amely rövid néhány év leforgása alatt elővárázsolta Kelet-Európa legpompásabb fűdőhelyeit. A Fekete tenger maga Európa leglátványosabb tengere. A Keletről sodró hullámok játékos fodrozása sehol annyira nem lenyűgöző, mint a Fekete tengeren, a napfény sehol sincs úgy telítve, erőt adó, életető ultraviolet sugarakkal és sehol annyi természeti csoda nem ismétlődik meg, mint a Fekete tengeren.

Prima Societate de Autobuse I. MERA & Co. Arad.

Ertesítjük a n. é. közönséget, hogy
I. hó 28-án, vasárnap reggel 5 órákor kényelmes új kocsikkal

társas kirándulást

rendez a következő helyekre:

Băile Moneasa-ra.

Részvételi díj 120 Lei.

Casoara

Részvételi díj 75 Lei.

A kiránduláson résztvevők úgy a fürdők használatánál mint az étkezésnél kedvezményben részesülnek.

Jelentkezéseket 27-én, szombaton déli 12 óráig

Sándor Iván & Co. sorsjegyirodában
kér.ük leadni. 3510

El akarják érni, hogy a massauai kikötő forgalma, amely ma napi háromezer tonnára rug, négyezer tonnáig emelkedhessen. A háboru esetén életbevágóan fontos gyors kirakodás megszervezésére jellemző, hogy például a Colombi nevű hajó első útján tizenöt napig rakodott ki, a második uton már kilenc nap alatt, a harmadikon három nap alatt. Három napba a legmodernebb kikötőben is eltart egy Colombohoz hasonló hajó kirakodása.

Függővasut, párhuzamos utak

Massaua és Asmara között a hat hónap alatt drótkötélpályát létesítettek. Ezen kerülnek a hadianyagok a massauai katonai kikötőből egyenesen az asmarai arsenálba. Lázás munkával folynak a gyarmat belseje felé vezető utak építkezései. Az utakat különböző elágazásokkal építik, hogy amennyiben az egyik út valamilyen oknál fogva használhatatlanná válna, a forgalmat egy másikon simán bonyolíthatassák le. Hogy erre mekkora szükség van, mutatja a következő eset: június harmincadikán egy irtózatos erejű felhőszakadás elmosta nefasit-Asmara ut egy részét. Az út helyreállítása tíz napot vett igénybe. A forgalmat ettől kezdve a Nefasit-Decameré-Asmara szárnyvonalon bonyolították le. Az egész késedelem mindössze egy óra volt.

Ha hozzátesszük, még, hogy a posta- és sürgönyforgalmat szintén hatalmas mértékben emelik, úgy nyilvánvalóvá válik, hogy Olaszország sokat tanult az első abessziniai expedícióból, feleslegesen semmiesetre sem akar kockáztatni és az Abesszinia ellen megvívandó háborút tökéletes technikai fölényének segítségével akarja végigharcolni. Tisztán technikai szempontból is el kell ismerni, hogy hat hónap alatt nagyobb munkát, mint amekkorát az olaszok Eritreában végeztek, végezni nem lehetett volna.

Ezzel magyarázható meg az az impozáns érdeklődés, mely utazási akciónkat a legelső pillanattól kezdve kíséri. A legjobb társaságokban is a szenzáció erejével hatott, hogy csekély 2950 leiért egy ilyen kényelmes és szépségekkel teli nyaralást tudunk nyújtani. Ezt az olcsó részvételi díjat csak úgy tudtuk biztosítani, hogy kölcsönösen propaganda akcióba léptünk a Fekete tengeri fürdőkkel, melyek természetesen ilyenformán a legragyogóbb ellátást biztosítják résztvevőinknek.

Tekintettel azonban az utazás propaganda jellegére, résztvevőket csakis korlátolt számban fogadhatunk el és ezért mindenkinek érdeke, hogy mielőbb jelentse be részvételi óhaját.

Minden közelebbi felvilágosítást készséggel megad lapunk utazási osztálya, telefon 151.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Buzakiviteli monopólium

terve a pénzügyminisztérium vegyes bizottsága előtt. — A Dreyfus és a Contin-export cégek kapnak meg a buzakivitel koncesszióját

Előlegezi a devizákat a Banca Nationalának a monopólium

Külföldi fizetések esedékességének közeli dátuma újból felvetette a buzakivitel monopóliumának kérdését. Tegnap a pénzügyminisztériumban megbeszélést tartottak amelyen résztvettek Victor Badulescu államtitkár, Costin Stoicescu, Alex. Neagu, Em. Brancovici, Dimitriuc, Paul Sterian, Tomoroveanu és Heilpern. Costin Stoicescu annak módjait fejtegette, hogy miképpen lehetne az augusztus elsejei esedékességhez szükséges devizákat előteremteni.

A gabonakereskedők képviselői a gazdasági prémium növelését, valamint a buzakivitel monopóliumát követelték, mert csak ilyen módon lehet elképzelni, hogy a szükséges devizákat a Banca Nationalának előlegezzék.

Egyes bucaresti-i lapok értesülése szerint a Banca Nationala éppen az augusztus elsejei esedékességre való tekintettel, szintén a buzakivitel monopólium mellett foglalt állást, mert felfogása szerint nagymennyiségű devizát ma csak buzakivitel útján lehet elérni.

A buzakivitel monopóliumát állítólag két nagy cégre ruháznák.

Ennek a koncesszióknak feltételei a következők lennének:

1. A buzakivitel monopólium kötelezettséget vállal arra, hogy a devizákat előlegezi a Banca Nationala számára, illetve azokat még a kivitel megelőzően beszolgáltatja a Jegybankhoz.

2. A Monopólium élvező vállalatok részére fel-emelik a kiviteli prémiumot 17 ezer leiről 22 ezer leire.

3. Mindazokat az előnyöket, amelyek Románia és valamely külállam közötti gazdasági szerződésből származnak, a monopólium élvezői.

4. A kiviteli prémiumok felülvizsgálása mindannyiszor, amikor a monopólium élvezői ezt a buza árának csökkenésére való tekintettel kérik.

A Banca Nationala által támogatott buzakivitel monopólium tervét a „Dreyfuss” és a „Continexport”-cégek javasolták és az export koncesszióját is természetesen ezek a vállalatok kapják meg.

Egyelőre csak kontingens-előleget adnak a harmadik negyedévi behozatalra

Buzát és árpát szállítunk Angliába — Elvi megegyezés a cseh-román fizetési egyezmény ügyében

Costinescu kereskedelemügyi miniszter hosszabb megbeszélést folytatott a Londonban időző Leon államtitkárral, aki az angol hitelezőkkel folyó tárgyalásokról tájékoztatta. Az államtitkár behatóan érdeklődött gabonakészleteink iránt és arra kért választ, hogy milyen mennyiségben tudnánk gabonát szállítani Angliába.

A kereskedelemügyi miniszter közölte, hogy jelenleg

ötezer vagon buzát és háromezer vagon árpát tudnánk Angliába exportálni,

azzal a feltétellel, hogy az ebből a kivitelből befolyó szabad devizák hatvan százalékát a Banca Nationala rendelkezésére bocsássák, míg a fennmaradó negyven százalékot tetszés szerint, tehát ha akarják: angolai tartozásaink kifizetésére használják fel.

Costinescu miniszter a telefonbeszélgetés során utasítást adott, hogy a londoni tanácskozásokat minél előbb fejezzék be és a delegáció utazzon Berlinbe, mert a kormány nagy súlyt fektet arra,

A CFR nem ad vagonokat: megakad a Magyarországra irányuló tűzifa-kivitel

Fakivitelünket súlyos sérelem érte a CFR részéről. A SEL, a tűzifa-exportörök szindikátusa az elmúlt 24 nap alatt 2300 vagon fára kapott rendelést Magyarországból. A CFR viszont csak 54 üres vagonot bocsátott az exportörök rendelkezésére. Ennek következtében a rendelések egy részét a magyar cégek visszavonták és részben Csehszlovákiából, részben Jugoszláviából igyekeztek fedezni szükségleteiket. A CFR a tűzifa-exportörökkel szemben azzal érvelt, hogy azért nincsenek vagonok, mert megkezdődött a gabonakivitel szezonja.

= Visszavonta a görög kormány a román árukra kivetett 44 százalékos devizafelárat. Mint már jelentettük, a görög kormány az elmúlt héten retorzióképpen 44 százalékos devizafelárat rótt ki a román árucikkekre. A kormány az athéni követség útján közbenjárt a görög kormánytól, amelytől ennek az intézkedésnek felfüggesztését kérte, egyben pedig azt javasolta, hogy külföldi bizottság álljon össze egy „modus vivendi” megbeszélése végett. A görög kormány ehhez a kéréshez hozzá is járult, előző rendelkezését felfüggesztette és kinevezte azt a bizottságot, amely delegátusainkkal megkezdje a tárgyalásokat.

hogy az új német-román kereskedelmi egyezményt mielőbb megkötjük.

A kereskedelemügyi miniszter egyébként az irányban is intézkedett, hogy azonnal kezdjék meg a harmadik évnegyedre szóló behozatali kérvények tanulmányozását,

a kontingentálási bizottság pedig adson előleget azokban az esetekben, amikor megállapítja, hogy nyersanyagok, valamint olyan áruk behozataláról van szó, amelyek nem szenvedhetnek kisédelmet.

A cseh-román fizetési egyezményre vonatkozó tárgyalások során elvi megegyezés lőtt létre. A Banca Nationala a cseh koronát 4.16-os árfolyamon veszi át és ehhez természetesen hozzászámítja a kiviteli prémiumot. Ezt az új rendszert csak a június 11-e utáni exportra alkalmazzák. Mindazon szállítmányokat, amelyeket 1935. január 1. és 1935. június 11. között küldtek el, azon külkereskedelmi rendszer szerint osztályozzák, amely az áru feladásának időpontjában érvényben volt.

= A volt osztrák-magyar monarchia kötvényei is telegyezhettek a második belföldi konszolidációs kölcsönre. A pénzügyminisztérium határozata értelmében a volt osztrák-magyar monarchiának háború előtt kibocsátott azon kötvényei, amelyek a bókészerződés értelmében a román köztartozásokhoz csatoltattak és amelyeket annak idején lehelyeztek, szintén telegyezhettek a második belföldi konszolidációs kölcsönre. Ezeket a kötvényeket névértékükön számolják el, még pedig olyképpen, hogy két koronát egy leinek számítanak.

= A mai aradi gabonapiac árai. A mai aradi gabonapiac közepes felhozatal mellett gyenge forgalom alakult ki. A buza ára 360—370, míg a tengeri ára 310—320 lei között mozgott.

KÖNYVEK

Valentin Katajev: „Hajrá!” Valentin Katajev Oroszország egyik legnagyobb humoristája, aki műveiben a szovjetállapotok pompáit pompásabb karrikatúráit írja meg. Kifejező ereke a könyvnek a divatos expresszionista stílus, amely szokatlan és meglepő képekkel az új szovjetirodalmi ízlés mulatságos tükré, A kiadó kötet az Atheneum regénysorozatában most jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepageánál: Cluj.

A könyv története, Fritz József, az Egyetemi Könyvtár őrje, hasznos és érdekes munkát végzett ezen könyv megírásával. A kiadó könyv tartalmából kiemeljük: A könyv korszakait. A könyv történetének nincsen kezdete. Az egygyártás. A szedésnyomás. Coster és Gutenberg. Az ősnymtatványok, stb. A ma a Magyar Szemle Kincsestárában jelent meg. Ára füzeve 27, kötve 40 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepageánál: Cluj.

Két nemzedék izgalmas tragédiája. Jean Schumberger: „A család” című új regényének tárgya, Saint-Saturnin az eredeti címe ennek a nagyszerű regénynek, amelyet világszerte úgy fogadott a kritika, mint a modern francia regényírás egyik legkiemelkedőbb alkotását. A vaskos kötet 300 lapon füzeve 152, vászonkötésben 198 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepageánál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok teljes jegyzékét.

Galsworthy: „Virágzó vadon”. Galsworthynak, a modern angol társadalom Nobel-díjas nagy regényírójának halála után megjelent megragadóan szép regénye cselekvénye szerint egy szép szerelem története egy elbájolóan szép leány és egy költői lelkű férfi között, de e cselekmény mögött egy nagy megismerés van: annak a titka, hogy miképpen tudta az aránylag kis angol nemzet nemcsak megalapítani, hanem fenntartani és gyarapítani a történelem legnagyobb világbirodalmát. A Franklin Társulat kiadása, pompás kiállításban, fehér papíron, vaskos kötet, 320 lap, füzeve 165, vászonkötésben 214 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepageánál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok teljes jegyzékét.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JULIUS 27.

Bucuresti. 1.05: Könyvű zene. 1.55: Könyvű zene. 2.35: Könyvű zene. 6: Katonazene. 7.15: Katonazene. 8.20: Új lemezek. 9.05: Jazz. 10.50: Éttermi zene. 11.35: Éttermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: Losonczy Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 2.30: Hanglemezek. 6.20: Czicza József és cigányzenekara. 7.40: Hanglemezek. 9.15: Operettelőadás közvetítése. „Gésák”. Operett két felvonásban. 10.30: Hírek. 11.55: Jazzzenekar. — Budapest II. 7.05—8.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 9.20—10.30: Waldbauer—Kerpely vonósnégyes. 10.35: Hírek. — Bécs. 11: Orgonaszámok és kamarazene. 1: Operettársulatok. 2.10: Gramofon. 3: Ivar Andersen tenor lemezei. 4: Hírek. 4.35: Mandolinzenekar. 5.55: Fuvószene. 8: Hírek. 8.35: Bál a Savoyban. Abraham Pál operettje. 11.35: Zenekari hangverseny. 12—1: Bärzene. — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Könyvű zene. 2.15: Dalok. 5.20: Szalonzene. 8: Gramofon. 9: Gordonkaszámok. 9.50: Operettársulatok. 11.20—1: Éttermi zene. — Deutschlandsender. 7.05: Torna. 7.30: Könyvű zene. 11.45: Gyermekeknek. 1: Szórakoztató zene. 3: Könyvű zene. 11.30: Szórakoztató zene. 12—1.35: Táncczene. — Hellsberg. 6: Harmonikazene. 7: Torna. 9: Ajtatosság. 9.30: Torna asszonyoknak. 3.45: Nyári képek. 4.20: Gyermekeknek. 5: Köln. 7.20: Orgonaszámok. 8.20: Corderbka., zongora- és énekszámok. 9.10: Táncc- és szórakoztató zene. 11.30—1: Táncczene. — Lipcse. 7: Torna. 7.30: Breslau. 9: Torna. 9.20: Könyvű zene. 1: Stuttgart. 11.30—1: Táncczene. — Milano. 12.30: Könyvű zene. 1.10: Szalontrió. 6.05: Táncczene. 9.40: Tarka műsor. 10.30: Szimfonikus hangverseny. 12: Hírek.

Olcsón és jól nyaralhat EFORIAN

a Fekete tenger gyöngyén,
8 napi nyaralás már

1.082 leitől kezdve

WAGONS-LITS//COOK

Biztosítsa idejében helyét a

Monetjegyirodában,
Arad, Minorita-palota

3768

SPORT KÖZLÖNY

Változatlan csapattal startol az AMEFA a vasárnapi első selejtezőn

— Szombaton érkezik a Jiul AC komplett csapafa Aradra —

Az AMEFA pénteki tréningje után az egyesület vezetősége összeállította a vasárnapi első selejtező csapatát, amely — miután Cucula sérülése teljesen rendbe jött — nem változott és az AMEFA ugyanazon együttesével áll ki a sorsdöntő mérkőzések egyikére, amellyel az utóbbi hetek győzelmes csatáit megvívta. A Jiul elleni együttes tehát a következő:

Bugarin—Kovács, Csajka—Szurgyi, Szabó Béla, Szaniszló II.—Cucula, Magold, Blaskovits, Szida, Tóth.

Ez az együttes az AMEFA reményeinek letéteményese és a csapat minden egyes tagjának tudása legjavát és az első perctől az utolsóig kitartóan lelkes játékot kell produkálnia, hogy a szükséges előnyt megszerezzék és nyugodtan nézhessenek a második, a petrosani mérkőzés elé. Ugy a csapat, mint a vezetőség hangulata bizakodó és ha a csatársor valamivel gölratoróbb játékot mutat, akkor az AMEFA hívek által oly hön öhajtott többgölos győzelem nem maradhat el.

A Jiul AC csapata az egész szezon folyamán nagyszerű teljesímenyt nyújtott és nemcsak otthonában, de idegenben is veszedelmes ellenfél. Fölényes biztonsággal nyert a B) divízió második csoportjának bajnokságát, majd pedig a B) ligás győztesek minősítő harcából is biztos győztesként került ki. A csapat ereje egységességében rejlik és főleg a csatársor, de itt is a két nagyszerű szélső képezik az együttes legnagyobb értékét. A petrosaniak tudatában vannak a mérkőzés sorsdöntő jellegének és ezért már szombaton Aradra érkeznek, mert az AMEFA nagyarányu győzelmet kell csak megakadályozniok, hogy azután a második mérkőzésen Petrosaniban biztosítsák

az A) divízióba való kerülést. A Jiul a következő összeállításban áll ki az AMEFA ellen:

Emmerich (Drecin)—Medve II., Szabados—Radu I., Szüle, Mattusik—Golgócz, Péterffy (Radu II.), Bulik, Cosma, Viidea.

A mérkőzés nagyfontosságát a bucaresti-i központ is kellőképpen méltányolja és ezért a fővárosból Brezeanu őrnagy, ismert kiváló sportembert küldi ki, aki a szövetséget képviselni fogja. A mérkőzés sima lebonyolítását az Aradon rendkívül előnyösen ismert Tica Ilescu közismerten kitünő játékvezetése garantálja. A nagy érdeklődésre való tekintettel, a meccs jegyeit a Szabó Albert-féle üzletben elővételben árusítják.

A Jiul kérte a futballközpontot, hogy az aradi mérkőzésre két timisoarai, a petrosani meccsre pedig két simeriai határbíró kiküldetését kérte.

O Hatalmas uszóturát bonyolított le a bucaresti-i CFR. A bucaresti-i CFR uszógárdája egyike a legjobbaknak az országban és tagjai sorában számos aradi uszónagyság foglal helyet, ugymint Gérecz Gaston, a tavalyi 100 méteres országos bajnok, Gherman Dante, az új 200 méteres melluszó-rekorder, valamint Szatmáry, a kitünő hosszútávuszó. A CFR uszógárdája hihetetlen nagy teljesítményű turát bonyolított le a közelmúltban. Bucarestből július 13-án utaztak Ramnicul Valceaba, ahol 14-én, vasárnap propaganda-uszóversenyen vettek részt. Hétfőn Sibiuban, kedden és szerdán Targul-Muresen versenyeztek a CFR-isták, oszűörtökön Clujon, pénteken Oradean, szombaton és vasárnap pedig Timisoaran az ILSA uszóversenyén álltak starthoz. A hosszadalmas túra meglehetősen kifárasztotta a gárdát és ezzel magyarázható, hogy nem tudták kellőképpen megvédeni hegemoniájukat az ország uszósportjában.

Szeptember nyolcadikán kezdődik a nemzeti bajnokság őszi fordulója

A Futbalszövetség ugyan még nem hozott határozatot, de biztosra vehető, hogy a bajnokság őszi fordulója szeptember 8-án veszi kezdetét. Az őszi fordulóban két napot tart fenn magának a Sportszövetség. Az egyik október valamelyik vasárnapja, a Carol-kupa döntője számára, a másik november 3, amikor Lengyelország—Romania válogatott mérkőzést játszik le.

Az őszi forduló programját augusztus elején állítják össze és azok a csapatok, amelyek nem adtak játékosokat a Svédország—Németország elleni válogatottba, esetleg már augusztus 25-én és szeptember 1-én játszanak bajnoki mérkőzéseket.

O A Nemzeti Bajnokság Bizottsága hivatalos átiratban üdvözölte a Ripensia-t, Románia ez évi bajnoksapatát és a Jiul-t, a B-liga bajnokát.

O Baselben lesz a harmadik Sparta—Juventus mérkőzés. A harmadik Sparta—Juventus Középauropa kupa mérkőzés Baselben lesz.

O A bécsi Ferencváros—Austria revansmérkőzésre a magyar csapatot 1000 főnyi hívótábor kísérel fel az osztrák fővárosba. A Ferencváros reméli, hogy Bécsben nemcsak kétgólos előnyt tudja megtartani, hanem még meg is toldja azt.

Legkényelmesebben és lego csóbban

a S. M. R. (Serviciul Maritim Román) gőzöselvel utazhat:

Palesztinába és Egyptomba.

Olcso társasutazási árák.

Pontos és megbízható ellátás.

Információkért forduljon a S. M. R. képviselőéhez:

Künstler A.

Utazási irodához

461

Arad, Bulev. Regina Maria 24.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

HÁZASSÁG

KÉTMILLIO készpénz és ugyanannyi ingatlan hozománnyal férjhezmenne idősebb csinos árvaléány. Osszekötötést létrehoz Bizony Ferenc 15 éve fennálló házasságközvetítő Irodája Timisoara, Reg. Maria 7. 4021

ALKALMAZÁS.

MINDENES-főzőnő 2 személyes családhoz augusztus 15-ére való belépésre felvettük. Steiner Ilona, Bul. Reg. Maria 9., I. em. 4253

Szobaleányt elsőrendűt keres uri családnak augusztus 1-re, főzni tudók előnyben. Cim a kiadóban.

LAKÁS.

Négyszobás, fürdőszobás földszinti lakás kiadó. Bul. Carol I. 42. 4248

Különbejáratu butorozott szoba fürdőszoba használattal, esetleg ellátással kiadó. Str. Horia 7., I. em. 4250

Ügyvédnek, orvosnak alkalmas 4 szobás modern lakás kiadó. Bulev. Regele Ferdinand 41. 4255

ELLÁTÁS.

Középiskolai leánytanulókat teljes ellátásra vállalok. Felügyelet: Otthon. Sándor Iván & Comp, Arad. 4154

ÜZLETEK.

Fűszertüzletet italmérséssel bérbe, esetleg megvételre keresek. Str. Oituz 71. 4247

Biztos megélhetést nyújtó, tehermentes fűszer-csemege üzlet főútvonalon, elköltözés miatt eladó. Csak komoly érdeklődőkkel tárgyalok. Cim a kiadóban. 4246

INGATLAN.

Bérházat jó állapotban, megfelelő jövedelmezőséggel, megvételre keresek 1.000.000 lelig. Ügynökök kizárva. Cimeket „Készpénz” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 4244

VÉTFELÉS ELADÁS

Pléh- és fabordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban.

Különféle 4251

veekend konzervek érkeztek a feltűnő olcsó áron már dobozoként 10 leitől kaphatók. Jó minőségű szalámi krja lei 80. Jakubovits csemege üzletében, városházával szemben.

Pénzszekrényt

(3-as számú) megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 4257

Börgarnitúrák, ebédlők, hálószobák, Singer varrógépek, zongorák, konyhakredencek, otománok, íróasztalok, könyvszekrények, Wertheim cassák, jégsekények, csillárok, szőnyegek, gyermekágyak, dísztárgyak, tükrös szekrény-festmények stb. stb. alkalmi áron eladók. Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Megbízhatóságokat a legolcsóbban vállalunk: „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4639

TEKINTSE meg okvetlen mindenki kizárólagunkat

Fehér, nyomás nélküli tiszta csomagoló papír 5 kg-os csomagokban

70 leiért kapható az Aradi Közlöny főkiaadóhivatalában

Makulatura papir

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható

az Aradi Közlöny főkiaadóhivatalában.

Beraktározási raktárban Str. Moise Nicoara Nr. 9—11. mindennemű ingóságok olcsón beraktározhatók. Eladó egy zongora, egy üzleti bereendezés, két vilány luszter, egy márványos mozdó, egy előszoba fal, egy új hálószoba és egy díszes ebédlő. 4228

TISZTA MOSOTI RONGYOKI gépek tisztítására kisebb tételen keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÜLÖNFÉLÉK.

Kiadó I. G. Duca (vált Bucur)-u. 12., I. em. 2 szobás, nem modern lakás és uccai üzlethelyiség. — Ugyanott egy 8 napos dazli eladó. — Házmasterpár kerestetik. 4256

ÉRELMESESEDES SZIVBAJOSOK REUMA MÁJ, VESE ES HÓLYAG IDEGRENSZER NŐI SZERVI BAJOK LÁBADOZOK ÉS VERSZEGENYEK LEGCSODÁSABB GYÓGYHELYE A LIPOVAI GYÓGYFÜRDŐ 4185